

Ekitabo Ekiyitibwa Bassekabaka Ekyokubiri

MUKAMA asalira Akaziya Omusango

¹ Awo Akabu ng'amaze okufa, ab'omu nsi ya Mowaabu ne bajeemera Abayisirayiri. ² Akaziya ng'ali mu Samaliya y'asimatuka n'ayita mu ddirisa ly'ekisenge kye ekya waggulu, n'agwa, n'alwala. Awo n'atuma ababaka eri Baaluzebubi* bakatonda b'e Ekuloni, okubeebuuzaako obanga obulwadde bwe buliwona.

³ Malayika wa MUKAMA n'ajja eri Eriya Omutisubi n'amugamba nti, "Golokoka, ogende osisinkane ababaka ba kabaka w'e Samaliya, obabuuze nti, 'Teri Katonda mu Isirayiri, kye-muvudde mugenda mwebuuza eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni?' ⁴ Noolwekyo bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, toliwona bulwadde bwo, naye oghenda kufa." Eriya bwe yamala okwogera ebyo n'agenda.

⁵ Oluvannyuma lw'ebyo, ababaka kabaka be yatuma ne baddayo eri kabaka, n'ababuuza nti, "Kiki ekibakomezaawo amangu?"

⁶ Ne bamuddamu nti, "Waliwo omusajja eyatusisinkanye mu kkubo n'atugamba nti, 'Muddeyo

* **1:2** Baaluzebubi kitegeeza "mukama w'ensowera." Erinnya eryo likozesebwa okunyooma katonda w'Abakanani ayitibwa Beeruzebuli (omulangira w'abadayimooni) mu *Matayo 10:25; 12:27.*

eri kabaka mumugambe nti olw'okugenda eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, n'otogenda kwebuuzza ku Katonda wa Isirayiri, togenda kuva ku kitanda ekyo era togenda kuwona bulwadde obwo wabula ogenda kufa.' "

⁷ N'ababuuzza nti, "Omusajja oyo gwe musisinkanye abadde afaanana atya?"

⁸ Ne bamuddamu nti, "Abadde ayambadde ekyambalo kya bwoya, nga yeesibye n'olukoba lwa bwoya."

Kabaka n'ayogera nti, "Oyo yandiba Eriya Omutisubi."

⁹ Awo kabaka n'atuma omukulu eyali akulira ekibinja ky'abasajja amakumi ataano n'abasajja be eri Eriya. Bwe yatuuka awaali Eriya, yamusinga atudde ku ntikko eya kasozi, n'amugamba nti, "Musajja wa Katonda, kabaka akwetaaga."

¹⁰ Eriya n'addamu omukulu w'ekibinja nti, "Obanga ndi musajja wa Katonda, omuliro guve mu ggulu gukwokye ggwe n'ekibinja kyo!" Awo omuliro ne guva mu ggulu ne gumwokya ye n'ekibinja kye.

¹¹ Kabaka bwe yawulira ebyo n'atuma omukulu omulala n'ekibinja kye eky'amakumi ataano eri Eriya. Omukulu oyo eyatumibwa n'agamba Eriya nti, "Ggwe omusajja wa Katonda, kabaka akuyita mangu."p ¹² Eriya n'amuddamu nti, "Obanga ndi musajja wa Katonda, kale omuliro guve mu ggulu gukwokye ggwe n'ekibinja kyo." Awo omuliro ne guva mu ggulu ne gumwokya ye n'ekibinja kye.

¹³ Naye kabaka teyakoma ku abo, n'amutumira omukulu owookusatu ow'ekibinja ekirala

eky'amakumi ataano, n'agenda eri Eriya. Bwe yatuuka awaali Eriya n'afukamira mu maaso ge, n'amwegayirira ng'agamba nti, "Omusajja wa Katonda nkwegayiridde, onsasire, nneme okufa. ¹⁴ Laba, omuliro gwavudde mu ggulu ne gwokya abakulu bombi n'ebibinja byabwe, naye kaakano oasasire obulamu bwange."

¹⁵ Awo malayika wa MUKAMA n'agamba Eriya nti, "Serengeta naye, so tomutya." Awo Eriya n'asituka n'aserengeta n'omubaka wa kabaka eri kabaka.

¹⁶ Eriya n'agamba kabaka nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Nsonga ki eyakutwala eri Baaluzebubi bakatonda b'e Ekuloni okulagulwa, mu kifo ky'okulaga eri Katonda wa Isirayiri ne gw'oba weebuuzako?' Ky'oliva olema okuva ku kitanda ekyo kye weebaseeko, era ojja kufa." ¹⁷ N'afa, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yatuma Eriya bwe kyali.

Olwokubanga Akaziya teyalina mwana wabulenzi, Yekolaamu n'amusikira okuba kabaka, mu mwaka ogwokubiri ogwa Yekolaamu mutabani wa Yekosafaati eyali kabaka wa Yuda.

¹⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mireembe gya Akaziya ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri?

2

Okutwalibwa kwa Eriya mu Ggulu

¹ Awo MUKAMA bwe yali ng'anaatera okutwala Eriya mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi, nga Eriya ne Erisa bava e Girugaali, ² Eriya

n'agamba Erisa nti, "Sigala wano, njende e Beseri***MUKAMA** gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga **MUKAMA** bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, si-ireme kugenda naawe."

Awo ne baserengeta bonna e Beseri. ³ Ekibiina ekya bannabbi abaali e Beseri ne bagenda eri Erisa ne bamugamba nti, "Okimanyi nga **MUKAMA** anaatwala mukama wo olwa leero?"

Erisa n'abaddamu nti, "Nkimanyi, naye temukyogerako."

⁴ Eriya n'addamu omulundi ogwokubiri n'agamba Erisa nti, "Sigala wano, njende e Yeriko **MUKAMA** gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga **MUKAMA** bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda naawe."

Awo ne bagenda bonna e Yeriko.

⁵ Awo ekibiina ekya bannabbi abaali e Yeriko ne batuukirira Erisa ne bamugamba nti, "Okimanyi nga **MUKAMA** anaatwala mukama wo olwa leero?" Erisa n'abaddamu nti, "Weewaawo nkimanyi, naye temukyogerako."

⁶ Eriya n'addamu nate n'amugamba nti, "Sigala wano, nserengete ku Yoludaani **MUKAMA** gy'antumye." Naye Erisa n'amuddamu nti, "Mazima nga **MUKAMA** bw'ali omulamu, era nga nawe bw'oli omulamu, siireme kugenda naawe."

* **2:2** Beseri kyali kibuga kikulu okuviira ddala mu biseera bya bajjajja aboogerebwako mu Bayibuli (Lub 12:8; 22:10-22; 35:1-5). Yerobowaamu yali azimbyeyo yeekaalu okuvuganya ne Yeekaalu eyali ezimbiddwa mu Yerusaalemi (1Bk 12:28-33).

Awo ne batambula bombi.

⁷ Ne waba ekibiina kya bannabbi amakumi ataano abaali bayimiridde akabanga okuva Eriya ne Erisa we baali ku lubalama lw'omugga Yolu-daani. ⁸ Awo Eriya n'addira omunagirowe gwe n'aguzinga wamu n'akuba amazzi ne gaawulib-wamu, agamu ne gadda ku luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, bombi ne bayita ku lukalu.

⁹ Awo bwe baamala okusomoka, Eriya n'abuuza Erisa nti, "Kiki ky'oyagala nkukolere nga sinnaba kukuggyibwako?" Erisa n'amuddamu nti, "Nkusaba, nsikire emigabo ebiri egy'Omwoyo akuliko." ¹⁰ N'amugamba nti, "Ky'osabye kigambo kizibu, naye bw'onondaba nga ntwalibwa, kale kinaaba nga bw'osabye, naye bw'otondabe tekiibe bwe kityo." ¹¹ Awo bwe baali batambula nga bwe banyumya bokka na bokka, ne walabika eggaali ey'omuliro n'embalaasi ez'omuliro ne zibaawula, era mu kiseera kye kimu Eriya n'atwalibwa mu ggulu mu mbuyaga ey'amaanyi. ¹² Awo Erisa bwe yalaba ekyo, n'ayogerera waggulu nti, "Kitange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi aba Isirayiri!" Erisa n'ataddamu kumulaba nate. N'addira engoye ze yali ayambadde, n'aziyuzaayuzi.

¹³ Waaliwo omunagirowe ogwali gusuulibbwa Eriya ng'atwalibwa mu ggulu, era ogwo Erisa gwe yalonda n'addayo ku mugga Yoludaani n'ayimirira ku lubalama lw'omugga. ¹⁴ N'addira omunagirowe gwe yali alonze n'aguzinga n'akuba

amazzi n'ayogera nti, "Kaakano MUKAMA, Katoonda wa Eriya ali luuyi wa?" Bwe yakuba amazzi ne geeyawulamu, agamu ne gadda ku luuyi olwa ddyo n'amalala ku luuyi olwa kkono, n'asomoka.

¹⁵ Awo ekibiina ekya bannabbi abaali mu Yeriko ne bayogera nti, "Omwoyo wa Eriya ali ku Erisa." Ne bagenda okumusisinkana ne bamuvuunamira. ¹⁶ Ne bamugamba nti, "Laba, ffe abaddu bo tulina abasajja abazira amakumi ataano. Bagende banoonye mukama wo, osanga Omwoyo wa MUKAMA amututte n'amuteeka ku bumu ku busozi oba mu kiwonvu."

Erisa n'abaddamu nti, "Temutawaana, era temubatuma."

¹⁷ Naye bwe baamuwaliriza, n'atendewalirwa, n'abagamba nti, "Kale, mubatume." Awo ne batuma abasajja amakumi ataano, ne banoonya okumala ennaku ssatu naye ne batamulaba.

¹⁸ Bwe bakomawo gy'ali mu Yeriko, n'abagamba nti, "Saabalabudde obutagenda?"

Okutukuzibwa kwa Mazzi

¹⁹ Awo abasajja ab'omu kibuga ne bagenda eri Erisa ne bamugamba nti, "Mukama waffe, ekibuga kino kiri mu kifo kirungi, nga nawe bw'olaba, naye amazzi gaamu mabi, era n'ensi si njimu." ²⁰ N'abagamba nti, "Mundeetere ebbakuli empya nga mutaddemu omunnyo."

Ne bagimuleetera. ²¹ N'aserengeta ku nsulo ey'amazzi, n'ayiwamu omunnyo, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Nnoongosezza amazzi gano era tegakyaddamu kuleeta kufa wadde okufuula ensi obutaba njimu.'" ²² Amazzi

ne galongooka, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu Erisa bwe kyali, n'okutuusa ku lunaku lwa leero.

Abavubuka basekerera Erisa

²³ Erisa bwe yava eyo n'akwata ekkubo erigenda e Beseri. Naye ng'ali mu kkubo, n'asisinkana abavubuka ab'omu kibuga ekyo ne bamusekerera nga bwe boogera nti, "Mulabe ow'ekiwalaata! Mulabe ow'ekiwalaata!"

²⁴ N'akyuka n'abatunuulira, n'abakolimira mu linnya lya MUKAMA. Awo ebisolo ebinene bibiri eby'ekika eky'eddubu ne biva mu kibira ne bitaagulataagula abavubuka amakumi ana mu babiri ku bo. ²⁵ Ne yeeyongerayo n'alaga ku Lusozi Kalumeeri, oluvannyuma n'addayo e Samaliya†.

3

Okujeema kwa Mowaabu

¹ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obwakabaka bwa Yekosafaati kabaka wa Yuda, Yekolaamu mutabani wa Akabu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri e Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi n'ebiri. ² Yakola ebibi mu maaso ga MUKAMA, newaakubadde nga teyatuuka ku bibi bya kitaawe ne nnyina. Yazikiriza n'empagi eya Baali kitaawe gye yali asimbye. ³ Newaakubadde ng'ekyo yakikola, teyalekayo kukola ebibi ng'ebyo Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yakola, n'ayonoonyesa Isirayiri.

† 2:25 Erisa yabeeranga mu Samaliya.

⁴ Mesa Kabaka wa Mowaabu yalundanga endiga, era yalina omutemwa ogw'okuwangayo abaana b'endiga emitwalo kkumi, n'ebyooya by'endiga ennume emitwalo kkumi eri Akabu.

⁵ Naye Akabu olwafa, kabaka wa Mowaabu n'atandika okujeemera kabaka wa Isirayiri.

⁶ Awo mu biro ebyo kabaka Yekolaamu n'asitula okuva e Samaliya, n'akunga Isirayiri yenna okugenda naye. ⁷ N'atumira ne Yekosafaati kabaka wa Yuda nti, "Kabaka wa Mowaabu anjeemedde, onooyinza okumbeera tumulwanyise?"

Yekosafaati n'amuddamu nti, "Nnaagenda naawe, kubanga nze ndi nga bw'oli, era abantu bange be bantu bo, n'embalaasi zange ze zizo."

⁸ Yekosafaati n'amubuuza nti, "Ye, tunaalumba kuva ku luuyi ki?" Yekolaamu n'amuddamu nti, "Tunaayita mu ddungu erya Edomu." ⁹ Awo kabaka wa Isirayiri, n'asitukira wamu ne kabaka

wa Yuda ne kabaka wa Edomu* ne bagenda mu lutalo. Ne batambula olugendo lwa nnaku musanvu, n'oluvannyuma ne beesanga ng'eggye amazzi galiweddeko, nga n'ebisolo byabwe tebirina wadde ettondo. ¹⁰ Kabaka wa Isirayiri ne yeekanga nnyo. N'ayogera nti, "Zitusanze! Ffenna abasatu, MUKAMA atuwaddeyo mu mukono gwa Mowaabu?"

¹¹ Kyokka Yekosafaati n'abuuza nti, "Tewali wano nnabbi wa MUKAMA tumwebuuzeeke?" Awo omu ku bakungu ba kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, "Wano waliwo Erisa mutabani wa Safati.

* **3:9** Eky'amazima kiri nti kabaka wa Edomu yali nga gavana, kubanga yali aloneddwa Kabaka Yekosafaati (8:20; 1Bk 22:48).

Ye yali omuweereza wa Eriya ow'oku mwanjo.”
¹² Yekosafaati n'ayogera nti, “Alina ekigambo okuva eri MUKAMA.” Awo Yekosafaati kabaka wa Yuda, awamu ne kabaka wa Isirayiri, ne kabaka wa Edomu ne baserengeta gy'ali.

¹³ Awo Erisa n'agamba kabaka wa Isirayiri nti, “Onnanga ki? Genda eri bannabbi ba kitaawo n'aba maama wo.” Kabaka wa Isirayiri n'amuddamu nti, “Nedda sija kugendayo; kubanga kirabika nga MUKAMA atukunjaanyiza ffensatule, okutuwaayo mu mukono gwa Mowaabu.”

¹⁴ Erisa n'ayogera nti, “Nga MUKAMA Katonda Ayinzabyonna gwe mpeereza bw'ali omulamu, singa nnali siwa Yekosafaati kabaka wa Yuda kitiibwa, sandikukubyeko munye ya liiso wadde okukusaako omwoyo. ¹⁵ Naye kaakano, mundeetere omukubi w'ennanga.” Omukubi w'ennanga bwe yali ng'akyakuba ennanga, amaanyi ga MUKAMA ne gakka ku Erisa, ¹⁶ n'ayogera nti, “Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Musime ensalosalo mu kiwonvu kino.’” ¹⁷ MUKAMA agamba nti, “Temuulabe mbuyaga wadde enkuba, naye ekiwonvu kino kijja kujjula amazzi, era mmwe munaanywa, n'ente zammwe zinaanywa, n'ebisolo byammwe ebirala nabyo binywe. ¹⁸ Eyo nsonga nnyangu mu maaso ga MUKAMA, era n'Abamowaabu mujja kubawangula. ¹⁹ Mulizikiriza buli kibuga ekyetooloddwa bbugwe na buli kibuga ekikulu, era mulitema buli muti omulungi, ne muziyiza n'enzizi okuleeta amazzi, era ne mwonoona buli nnimiro nga mugijjuza amayinja.’”

²⁰ Awo obudde bwe bwakya, mu kiseera eky'okuweerayo ssaddaaka, amazzi ne gaku-lukuta nga gava ku luuyi olwa Edomu, ensi n'ejjula amazzi.

²¹ Abamowaabu bonna bwe baawulira nga bakabaka babalumbye okulwana nabo, buli musajja, omuto n'omukulu abaali basobola okwambala ebyokulwanyisa, ne bayitibwa okugenda okutabaala. ²² Enkeera enjuba bwe yayaka ku mazzi, Abamowaabu ne balowooza nti amazzi mamyufu kubanga gaabalabikira ng'omusaayi. ²³ Ne bagamba nti, "Guno musaayi! Kirabika nga bakabaka baalwanye bokka ne bokka, ne battinjana, kale Mowaabu mugwe ku munyago."

²⁴ Naye Abamowaabu bwe baali nga baakayin-gira mu nkambi y'Abayisirayiri, amangwago Abayisirayiri ne batandika okulwana nabo, okutuusa Abamowaabu lwe badduka. ²⁵ Ne bamenyaamenya ebibuga by'Abamowaabu, ne bakanyuga amayinja ku buli kibanja ekirungi okutuusa lwe gaakolangako entuumo; ne baziba enzizi zonna ez'amazzi, ne batema na buli muti omulungi. Kirukalesesi kye kifo kyokka ekyali kitalumbiddwa, naye oluvannyuma abasajja ab'envuumuulo ne bakirumba.

²⁶ Awo kabaka wa Mowaabu bwe yalaba ng'olutalo lumugendedde bubi, n'atwala abasajja ab'ebitala lusavu, ne bagenda naye okulumba kabaka wa Edomu, kyokka ne balemelerwa. ²⁷ N'addira mutabani we omuggulanda, eyali atekwa okumusikira, n'amuweerayo ku bbugwe w'ekibuga

ng'ekiweebwayo ekyokebwa. Abayisirayiri ne beesisiwala nnyo ne beetamwa, era ne baddayo mu nsi yaabwe.

4

Nnamwandu n'Akasumbi ak'Amafuta

¹ Awo olwatuuka ne wabaawo nnamwandu, eyali afumbiddwa omu ku abo abaali mu kibiina kya bannabbi, n'agenda eri Erisa ng'akaaba n'amugamba nti, "Omuddu wo, baze yafa, era omanyi nga omuddu wo yatyanga MUKAMA. Naye kaakano eyali amubanja azze, ng'ayagala okutwala batabani bange okubafuula abaddu be." ² Erisa n'amuddamu nti, "Oyagala nkuyambe ntya? Ntegeeza, olina ki mu nnyumba?" N'amugamba nti, "Omuweereza wo ky'alina wo kyokka mu nnyumba twe tufuta* otutono ennyo." ³ Erisa n'amugamba nti, "Genda mu baliraanwa bo bonna obeeyazikeko ebintu ebyereere, nga bingi ddala." ⁴ Oyingire mu nnyumba yo weggaliremu ggwe ne batabani bo, ottululire amafuta mu bintu ebyo byonna, ng'ekijjula ky'ossa wa bbali."

⁵ Bwe yava waali n'addayo eka ne yeggalira mu nnyumba ye n'abaana be. Ne bamuleetera ebite nga ye bw'attulula. ⁶ Ebintu byonna ebyali awo bwe byajjula, n'agamba omu ku batabani be nti, "Ndeetera ekintu ekirala." Naye n'amuddamu nti, "Biweddeyo."

* **4:2** Mu bitundu ebyo, amafuta ag'omuzeeyituuni gaali geetagibwa mu kufumba buli mmere. Ate era gaayambanga okukuuma omubiri gwonna nga mulamu bulungi.

Awo amafuta ne gakoma.

⁷ Amangwago nnamwandu n'addayo ew'omusajja wa Katonda. Omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Genda otunde amafuta ago, osasule amabanja go, ebinaafikkawo bikuliisenga ggwe ne batabani bo."

Mutabani w'Omusunammu Azuukizibwa

⁸ Awo olwatuuka Erisa n'agenda e Sunemu. Mu Sunemu mwalimu omukazi naggagga, eyamwegayirira alye ku mmere ey'omu nnyumba ye. Awo olwatuuka, buli lwe yayitangawo, n'akyamira eyo okulya ku mmere. ⁹ Omukazi n'agamba bba nti, "Laba kimbikkuliddwa nti oyo musajja wa Katonda, atera okuyitira wano. ¹⁰ Kale nno katumutegekere ekisenge waggulu, tumuteekereyo ekitanda n'emmeza, n'entebe, n'etabaaza by'anaakozesanga ng'azze okutukyalira."

¹¹ Lumu, Erisa n'akyalayo, n'agenda mu kisenge kye, n'awummulirako eyo. ¹² N'agamba omuweereza we Gekazi nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita, n'ajja n'ayimirira mu maaso ge. ¹³ Erisa n'agamba Gekazi nti, "Mugambe nti, 'Otulabiridde bulungi nnyo. Kaakano kiki kyewandyagadde kikukolerwe? Wandyagadde tukwogerere eri Kabaka oba ew'omuduumizi w'eggye ku nsonga yonna?'"

N'amuddamu nti, "Mbeera mu bantu bange."

¹⁴ Erisa n'abuza Gekazi nti, "Kiki ekiba kimukolerwa?" Gekazi n'addamu nti, "Laba talina mwana, ate ng'akaddiye." ¹⁵ Erisa

n'amugamba nti, "Muyite." Bwe yamuyita, n'ajja n'ayimirira mu mulyango. ¹⁶ Erisa n'amugamba nti, "Omwaka ogujja, mu biro ng'ebya kaakano oliwambaatira omwana owoobulenzi."

Omukyala n'amuddamu nti, "Nedda mukama wange, tolimba muweereza wo, ayi omusajja wa Katonda."

¹⁷ Naye oluvannyuma omukazi n'aba olubuto, era omwaka ogwaddirira mu biro bye bimu, n'azaala omwana wabulenzi, nga Erisa bwe yali amugambye.

¹⁸ Omwana n'akula, naye olunaku lumu n'addukira ewa kitaawe eyali mu nnimiro n'abakunguzi. ¹⁹ N'amutegeeza nti, "Omutwe gunnuma, omutwe gunnuma!"

Kitaawe n'agamba omu ku baddu be nti, "Mutwalire maama we."

²⁰ Awo omuddu n'amusitula n'amutwala eri nnyina, omwana n'atuula ku mubiri gwa nnyina okutuusa essaawa ey'omu ttuntu n'oluvannyuma n'afa. ²¹ Nnyina n'asitula omulambo gwe, n'agutwala waggulu n'aguteeka ku kitanda eky'omusajja wa Katonda, n'afuluma, n'aggalawo oluggi.

²² N'atumira bba ng'agamba nti, "Mpayo omuddu omu n'endogoyi emu njende mangu ew'omusajja wa Katonda, nkomewo."

²³ N'amubuuza nti, "Kiki ekikutwala gy'ali leero? Si lunaku lwa mwezi ogwakaboneka wadde olwa Ssabbiiti." Omukazi n'amuddamu nti, "Teweeralikirira, kiri bulungi." ²⁴ Ne yeebagala endogoyi, n'agamba omuddu we nti,

“Ggwe kulemberamu, totta ku bigere wabula nga nkugambye.” ²⁵ Ne basitula, n’agenda eri omusajja wa Katonda ku Lusozi Kalumeeri†. Omusajja wa Katonda bwe yamuleengera ng’akyali walako, n’agamba omuddu we Gekazi nti, “Laba, Omusunammu wuuli! ²⁶ Dduka omusisinkane omubuuze nti, ‘Oli bulungi ne balo ali bulungi? Ate omwana?’”

Omukazi n’amuddamu nti, “Kiri bulungi.”

²⁷ Bwe yatuuka okumpi n’olusozi awaali omusajja wa Katonda, n’agwa wansi ne yeenyweza ku bigere by’omusajja wa Katonda. Amangwago Gekazi n’ajja ng’ayagala okumugobawo, naye omusajja wa Katonda n’amugamba nti, “Muleke! Kubanga ali mu nnaku nnyingi nnyo, ate nga MUKAMA tannambikkulira nsonga, wadde okuginteeza.” ²⁸ Omukazi n’alyoka ayogerera mu ddooboozi ery’omwanguka nti, “Nakusaba omwana, mukama wange? Saakugamba obutansuubiza ekisukkiridde?” ²⁹ Erisa n’agamba Gekazi nti, “Weesibe ekimyu, okwate omuggo gwange otambule mangu nnyo nga bw’osobola. Bw’onoosisinkana omuntu yenna mu kkubo tomulamusa, ate bw’akulamusa tomwanukula. Ddira omuggo gwange ogugalamize ku kyenya ky’omwana.” ³⁰ Naye nnyina w’omwana n’agamba nti, “Nga MUKAMA bw’ali omulamu, era nga naawe bw’oli omulamu, sija kukuleka mabega.” Erisa n’asituka n’amugoberera. ³¹ Gekazi ye

† **4:25** Olusozi Kalumeeri lwali nga kilomita amakumi asatu okuva e Sunamu.

n'abakulemberamu, n'agenda n'ateeka omuggo ku kyenzi ky'omulenzi, naye ne wataba kanyego newaakubadde okuddamu. Amangwago Gekazi n'addayo n'asisinkana Erisa, n'amutegeeza nti, "Omwana tagolokose."

³² Awo Erisa n'atuuka ku nnyumba, n'agenda butereevu mu kisenge gye yasanga omulambo gw'omwana nga gugalamiziddwa ku kitanda kye. ³³ N'ayingira ekisenge, ne yeggairayo, n'atandika okusaba MUKAMA. ³⁴ N'alinnya waggulu ku kitanda n'agalamira ku mulambo, omumwa ku mumwa, amaaso ku maaso, n'emikono ku mikono eby'omulambo. Mu kiseera ekyo ng'akyagugalamiddeko ne gutandika okubuguumirira. ³⁵ Erisa n'ayimuka, n'atambulatambula mu kisenge, n'oluvannyuma n'addamu n'agalamira ku mulambo. Omulenzi n'ayasimula emirundi musanvu, omulenzi n'azibula amaaso ge.

³⁶ Awo Erisa n'ayita Gekazi n'amugamba nti, "Yita Omusunammu oyo." N'amuyita. Omusunammu bwe yajja n'amugamba nti, "Situla omwana wo." ³⁷ Omukazi n'ayingira, n'avuunama ku bigere bya Erisa, n'asitula omwana we n'afuluma.

Erisa n'Enva Ezirimu Obutwa

³⁸ Oluvannyuma, Erisa ng'azeeyo e Girugaali, ate nga mu kiseera kye kimu enjala egudde mu nsi, ekibiina kya bannabbi ne bakunjaanira ewuwe. N'agamba omuweereza we nti, "Abaana ba bannabbi bafumbireyo enva mu ntamu ennene." ³⁹ Omu ku bo n'alaga mu nnimiro n'anoga amaboga, n'alaba

n'omuzabbibu ogw'omu nsiko‡, n'anoga ku bibala byagwo ebiwera, n'assa mu lugoye lwe. N'addayo n'abisalirasalira mu ntamu ey'enva. Teyamanya nga bye yanoga birimu akabi. ⁴⁰ Buli muntu ne bamusenera ku nva; naye bwe baaziryako, ne bayogerera waggulu nti, "Omusajja wa Katonda mu ntamu mulimu okufa." Ne batazirya.

⁴¹ Erisa n'agamba nti, "Mundeetereyo obuwunga." Ne babumuleetera n'abuteeka mu ntamu y'enva, n'abagamba nti, "Mugabule abantu balye." Ne wataba kabi mu ntamu y'enva.

Erisa Agabula Abantu Ekikumi

⁴² Waaliwo omusajja eyava e Baalusalisa, n'aleetera omusajja wa Katonda emigaati egya sayiri kumi n'ebiri nga mmere ey'okubibala ebibereberye, ate era n'amuleetera n'ebirimba eby'enjaano embisi. Erisa n'agamba omuweereza we nti, "Bigabire abantu babirye."

⁴³ Omuweereza we n'amuddamu nti, "Bino mbigabula ntya abantu ekikumi?" ⁴⁴ Naye Erisa n'amuddamu nti, "Bigabire abantu babirye, kubanga bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, 'Banaalya ne bibalemeranawo.'" N'abibagabula, ne balya, ne bibalemeranawo, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali.

‡ 4:39 Ekimera ekyo kyefaanyiriza omuboga era ekibala kyakyo kyenkana omucungwa mu bunene. Ekibala ekyo kikaayirira nnyo.

5

Naamani Awonyezebwa Ebigenge

¹ Awo waaliwo omusajja erinnya lye nga ye Naamani eyali omuduumizi w'eggye lya kabaka w'e Busuuli*, nga musajja wa maanyi mu maaso ga mukama we, era ng'ayagalibwa nnyo, kubanga MUKAMA yali awadde Busuuli obuwanguzi ku lulwe. Yali muserikale muzira ddala; naye nga mugenge.

² Awo mu biro ebyo Abasuuli ne balumba Isirayiri, ne bawamba omuwala omuto okuva mu Isirayiri, n'aweerezanga mukazi wa Naamani.

³ Omuwala n'agamba mugole we nti, "Singa mukama wange Naamani agenda n'alaba nnabbi ali mu Samaliya, nnabbi oyo yandiyinzizza okumuwonya ebigenge bye."

⁴ Awo Naamani n'agenda n'ategeeza mukama we ebigambo by'omuwala eyava mu Isirayiri. ⁵ Kabaka wa Busuuli n'amuddamu nti, "Genda kaakano, era ogende n'ebbaluwa gye nnaawandiikira kabaka wa Isirayiri†." Awo Naamani n'asitula, n'atwala kilo bisatu mu ana eza ffeeza, ne kilo nsanvu eza zaabu, n'ebika by'engoye eby'enjawulo kkumi. ⁶ Era n'atwalira kabaka wa Isirayiri ebbaluwa, ng'egamba nti, "Nkuweereza ebbaluwa eno n'omuweereza wange Naamani omuwonye ebigenge bye."

⁷ Kabaka wa Isirayiri olwasoma ebbaluwa, n'ayuzza ebyambalo bye, n'ayogera nti, "Ndi Katonda, atta era awonya, omusajja ono alyoke

* **5:1** Kabaka oyo ye yali Benikadadi II. † **5:5** Kabaka wa Isirayiri ayogerwako wano ye Yolaamu.

ampeereze omusajja we mmuwonye ebigenge bye? Mulaba bw'ansosonkerezaako oluyombo?"

⁸ Erisa omusajja wa Katonda bwe yawulira nti kabaka wa Isirayiri ayuzizza ebyambalo bye, n'amutumira ng'agamba nti, "Lwaki oyuzizza ebyambalo byo? Nsindikira omusajja, alyoke ategeere nga mu Isirayiri mulimu nnabbi."

⁹ Awo Naamani n'asitula n'embalaasi ze n'amagaali ge n'ayimirira ku luggi lw'ennyumba ya Erisa. ¹⁰ Erisa n'atuma omubaka okumugamba nti, "Genda, onaabe mu Yoludaani emirundi musanvu, onoowonyezebwa, omubiri gwo ne gudda buto."

¹¹ Naye Naamani n'anyiiga, n'agenda nga yeemulugunya nti, "Ndowoozezza nti anaavaayo n'ajja, n'ayimirira n'akoowoola erinnya lya MUKAMA Katonda we, n'awuba omukono gwe ku bitundu ebirina ebigenge, n'amponya. ¹² Abana ne Faafa, emigga gy'e Damasiko tegisinga amazzi gonna ag'omu Isirayiri? Lwaki sinaabira mu gyo ne mponyebwa?" N'akyuka n'agenda ng'ajjudde obusungu bungi.

¹³ Naye abaddu ba Naamani ne bamusemberera, ne bamugamba nti, "Kitaffe, singa nnabbi yakulagidde okukola ekyobuzira, tewandikikoze? Lwaki kikukaluubiridde bw'akugambye nti, 'Nnaaba obe mulongoofu?'"

¹⁴ N'aserengeta n'agenda ne yebbika mu Yoludaani emirundi musanvu, ng'omusajja wa Katonda bwe yamulagira, n'aba mulongoofu, omubiri gwe ne guba ng'ogw'omwana omuto.

Erisa Agaana Ekirabo ky'Aweereddwa

¹⁵ Awo Naamani n'ekibinja kye ne baddayo eri omusajja wa Katonda. N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'ayogera nti, "Kaakano ntegeeredde ddala nga teri Katonda mu nsi endala zonna wabula mu Isirayiri. Noolwekyo kkiriza ekirabo okuva eri omuddu wo." ¹⁶ Nnabbi n'amuddamu nti, "Mazima ddala, nga MUKAMA gwe mpeereza bw'ali omulamu, siitwale kintu na kimu." Naamani n'agezaako okumuwaliriza, naye ye n'agaana. ¹⁷ Naamani n'amugamba nti, "Bwe kitaabe bwe kityo, nkwegayiridde omuddu wo aweebwe ettaka eriyinza okusitulibwa enyumbu bbiri, kubanga omuddu wo talid-dayo nate okuwaayo ebiweebwayo ebyokebwa wadde ssaddaaka eri katonda omulala yenna wabula eri MUKAMA. ¹⁸ Era ne mu nsonga eno MUKAMA asaasire omuddu wo; mukama wange bw'anayingira mu ssabo lya Limoni okusinza, ne yeesigama omukono gwange, ne nvuunamira eyo mu ssabo lya Limoni, MUKAMA asonyiwe omuddu we olw'ensonga eyo." ¹⁹ Erisa n'amuddamu nti, "Genda mirembe."

Omululu gwa Gekazi n'Ekibonerezo kye

Naye Naamani bwe yali yakagendako ebbanga ttono, ²⁰ Gekazi omuweereza wa Erisa omusajja wa Katonda, n'alowooza mu mutima gwe nti, "Laba mukama wange bw'asaasidde Naamani ono Omusuuli, n'atakkiriza kirabo kimuweerebbwa. Mazima ddala, nga MUKAMA bw'ali omulamu nzija kumugoberera, mbeeko kye muggyako."

21 Amangwago, Gekazi n'agoberera Naamani. Naamani bwe yamulengera ng'ajja adduka, n'ava mu gaali lye okumosisinkana, n'amubuuza nti, "Byonna biri bulungi?"

22 N'amuddamu nti, "Byonna biri bulungi, naye mukama wange antumye okukutegeeza nti, 'Wabaddewo bannabbi abavubuka babiri abazze gy'ali okuva mu nsi ey'ensozi eya Efulayimu, era akusabye obaweeko kilo amakumi asatu mu nnya eza ffeeza n'ebika by'engoye bya mirundi ebiri.'"

23 Naamani n'amugamba nti, "Tewali kikugaana kutwala kilo nkaaga munaana." N'awaliriza Gekazi, n'amusibirako kilo bbiri eza ffeeza mu nsawo bbiri, n'ebika by'engoye bya mirundi ebiri, Naamani n'abitikka abaddu be babiri, abaabyetikka nga bakulembeddemu Gekazi.

24 Gekazi bwe yatuuka ku lusozi, n'abibaggyako, n'abiteeka mu nnyumba ye, n'abasindika bagende. 25 N'ayingira n'ayimirira mu maaso ga Erisa mukama we. Erisa n'amubuuza nti, "Ova wa Gekazi?" Gekazi n'addamu nti, "Omuddu wo taliiko gy'agenze."

26 Naye Erisa n'amugamba nti, "Ssaagenze naawe mu mwoyo, omusajja bwe yavudde mu ggaali lye okukusisinkana? Kino ky'ekiseera eky'okutwala ensimbi, oba engoye, oba ennimiro ez'emizeeyituuni, oba ez'emizabbibu, oba endiga, oba ente, oba abaddu, oba abaweereza abawala? 27 Noolwekyo ebigenge bya Naamani binaakuberangako gwe ne bazzukulu bo emirembe gyonna." Awo Gekazi n'ava mu maaso ga Erisa nga mugenge, atukula

ng'omuzira.

6

Omutwe gw'Embazzi ogwali gubuze guzu-ulibwa

¹ Awo ekibiina kya bannabbi ne bagamba Erisa nti, "Laba, ekifo we tukunjaanira wafunda nnyo. ² Leka tulage ku lubalama lwa Yoludaani, buli omu ku ffe atemeyo omuti gumu, twezim bire ekifo ekigazi mwe tuyinza okubeera." N'abagamba nti, "Mugende."

³ Awo omu ku bo n'amubuuza nti, "Toogende n'abaddu bo?"

N'addamu nti, "Nzija kugenda nammwe."

⁴ N'agenda nabo.

Ne baserengeta ne balaga ku Yoludaani, ne batandika okutema emiti. ⁵ Naye omu ku bo bwe yali ng'atema omuti, omutwe gw'embazzi ye ne gusowokamu ne gugwa mu mazzi, n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange, nagyeyazise bweyazisi!"

⁶ Awo omusajja wa Katonda n'amubuuza nti, "Yagudde wa?" Bwe yamulaga ekifo, Erisa n'atema akati, n'akakanyuga mu kifo ekyo, ekyuma ne kiva wansi ne kiseeyeeya kungulu ku mazzi. ⁷ Erisa n'amugamba nti, "Giggyemu." Omusajja n'agiggyamu.

Erisa Aziba Amaaso g'Abasuuli

⁸ Awo olwatuuka kabaka wa Busuuli yali atabadde Isirayiri, ne yeebuza ku baserikale be ng'agamba nti, "Kifo ki mwe ndikuba olusiisira lwange?" ⁹ Naye mu kiseera kye kimu

omusajja wa Katonda n'aweereza kabaka wa Isirayiri obubaka nti, "Weegendereze obutayita mu kifo gundi, kubanga Abasuuli bajja kubeerayo." ¹⁰ Awo kabaka wa Isirayiri n'atuma bakebere mu kifo ekyo omusajja wa Katonda kye yayogerako. Era bulijjo Erisa yamulabulanga, kabaka n'awona si mulundi gumu so si ebiri.

¹¹ Ekyo kyanyiiza nnyo kabaka wa Busuuli, era n'ayita abaserikale be, n'ababuuzza nti, "Muntegeeze, ani mu ffe ali ku ludda lwa kabaka wa Isirayiri?" ¹² Omu ku bo n'amuddamu nti, "Tewali n'omu ku ffe mukama wange kabaka, naye Erisa nnabbi ali mu Isirayiri, y'ategeeza kabaka wa Isirayiri, ebigambo by'oyogerera mu kisenge kyo." ¹³ Kabaka n'alagira nti, "Mugende mulabe w'ali, ndyoke ntume abasajja bamukwate." Ne bakomyawo obubaka nti, "Ali mu Dosani." ¹⁴ Amangwago n'asindika embalaasi, n'amagaali, n'eggye ery'amaanyi, ne bajja mu kiro ne bazingiza ekibuga.

¹⁵ Omuweereza ow'omusajja wa Katonda bwe yazuukuka ku makya n'afuluma ebweru, laba, eggye eririna embalaasi, n'amagaali nga lyetoolodde ekibuga. Omuweereza n'ayogerera waggulu nti, "Ayi mukama wange tunaakola tutya?"

¹⁶ Nnabbi n'addamu nti, "Totya kubanga abali naffe bangi okusinga abali nabo."

¹⁷ Awo Erisa n'asaba ng'agamba nti, "Ayi MUKAMA, zibula amaaso ge asobole okulaba." Amangwago MUKAMA n'azibula amaaso ag'omuweereza, laba ng'ensozi

zijjudde embalaasi n'amagaali ag'omuliro nga geetoolodde Erisa.

¹⁸ Abalabe bwe baaserengeta okulumba Erisa, n'asaba MUKAMA, n'ayogera nti, "Nkwegayiridde, ozibe amaaso g'abantu bano." N'aziba amaaso gaabwe nga Erisa bwe yamusaba.

¹⁹ Erisa n'abagamba nti, "Lino si lye kkubo, era kino si kye kibuga. Mungoberere, mbatwale eri omusajja gwe munoonya." N'abakulemberamu n'abatwala e Samaliya. ²⁰ Olwayingira mu kibuga, n'asaba MUKAMA nti, "Zibula amaaso g'abasajja bano, balabe." MUKAMA n'azibula amaaso gaabwe, ne batunula, laba nga bali mu Samaliya wakati.

²¹ Awo kabaka wa Isirayiri bwe yabalaba, n'abuuzza Erisa nti, "Kitange, mbatte? Mbatte?"

²² N'amuddamu nti, "Tobatta. Oyinza okutta abo b'owambye n'ekitala kyo, n'omutego gw'akasaale? Bategekere emmere n'amazzi, balye n'okunywa banywe, n'oluvannyuma obasindike baddeyo eri mukama waabwe."

²³ N'abateekerateekera embaga nnene, era bwe baamala okulya n'okunywa, n'abasindika ne baddayo eri mukama waabwe. Abasuuli okwo kwe baakoma okulumba ensi ya Isirayiri.

Enjala egwa mu Kibuga ekizingize, Samaliya

²⁴ Bwe waayitawoko ebbanga, Benikadadi kabaka w'e Busuuli, n'akunjaanya eggye lye lyonna, n'alumba n'azingiza Samaliya. ²⁵ Ne waba enjala nnyingi nnyo mu kibuga olw'okuzingiza

okwo, omutwe gw'endogoyi* ne gutundibwanga kilo emu eya ffeeza, n'ekimu ekyokuna eky'ekibya eky'obusa bw'enjiibwa ne kitundibwanga gulaamu ataano mu ttaano eza ffeeza.

²⁶ Awo kabaka wa Isirayiri yali ayita okumpi ne bbugwe, omukazi omu n'ayogerera mu ddooboozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Nnyamba mukama wange kabaka!"

²⁷ Kabaka n'amuddamu nti, "MUKAMA bw'ataakuyambe, nze nnaakuyamba ntya? Obuyambi nnaabugya mu gguuliro oba mu ssogolero?" ²⁸ Era kwe ku mubuuza nti, "Mutawaana ki?"

Omukazi n'amuddamu nti, "Omukazi ono gw'olaba yateesezza nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzi tumulye leero, enkya tulye owange.' ²⁹ Ne nzikiriza, ne tufumba owange ne tumulya. Enkeera ne mugamba nti, 'Waayo omwana wo owoobulenzi tumulye,' naye amukwese."

³⁰ Kabaka bwe yawulira ebigambo by'omukazi oyo, n'ayuzza ebyambalo bye. Bwe yali ng'atambula ku bbugwe, abantu ne bamulengera, laba ng'ayambadde ebibukutu wansi w'ebyambalo bye. ³¹ N'ayogera nti, "Katonda ankole bw'atyo n'okusingawo, omutwe gwa Erisa mutabani wa Safati bwe gunaabeera ku bibegabega bye leero!"

³² Mu kiseera kye kimu ekyo, Erisa yali atudde mu nnyumba ye nga n'abakadde batudde wamu

* **6:25** Endogoyi yali etwalibwa okuba nga nsolo etali nnongoofu era nga teriibwa

naye, kabaka n'atuma omubaka okumukulemberamu, naye omubaka oyo bwe yali tanatuuka, Erisa n'agamba abakadde nti, "Mulaba omutemu oyo bw'atumye omuntu okuntemako omutwe? Laba, omubaka ajja, muggaleewo oluggi mulunyweze so temumukkiriza kuyingira. Ebigere bya mukama we tebiri mabega we, tamuvaako mabega?"

³³ Awo Erisa bwe yali ng'akyayogera nabo, omubaka n'atuuka, n'ayogera nti, "Akabi kano kavudde eri MUKAMA. Lwaki nnindirira MUKAMA nate?"

7

¹ Naye Erisa n'agamba nti, "Muwulire ekigambo kya MUKAMA, kubanga bw'atyo bw'ayogera MUKAMA nti, Jjo obudde nga buno ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita omusanvu ne desimoolo ssatu kiritundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri bitundibwe gulaamu kkumi n'emu ebweru wa wankaaki w'e Samaliya."

² Awo omukungu kabaka gwe yeesigamangako n'agamba omusajja wa Katonda nti, "MUKAMA ne bw'anakuba ebituli mu ggulu, ekyo tekiyinzika kubaawo." Erisa n'amuddamu nti, "Ekyo olikiraba n'amaaso go, naye tolibaako na kimu ky'olyako ku byo."

Abasuuli Badduka

³ Waaliwo abasajja bana abaagengewala* abaabeeranga ku mulyango gwa wankaaki

* **7:3** Abagenge baali tebateekwa kuliraana muntu yenna okugyako bagenge bannaabwe (Lv 13:46)

w'ekibuga. Ne bagambagana bokka ne bokka nti, "Kiki ekitutuusa wano okutuusa okufa?"
4 Bwe tunaagamba nti, 'Tuyingire mu kibuga,' enjala gy'eri, era tunaafirayo; ate bwe tusigala wano, era nawo tujja kufiirawo. Noolwekyo tulage mu nkambi y'Abasuuli, bwe banaatusaasira, tunaaba balamu, bwe banaatutta, kale kinaaba bwe kityo."

5 Awo ekiro mu ttumbi ne bagolokoka ne balaga mu lusiisira lw'Abasuuli. Naye bwe baatuuka mu kitundu ekisembayo eky'olusiisira, tewaali muntu n'omu. 6 Mukama yalowozesa eggye ly'Abasuuli nti kabaka wa Isirayiri yali apangisizza bakabaka b'Abakiiti n'ab'Abamisiri okujja okumulwanirira, bwe lyawulira eddoozi ly'amagaali n'eddoozi ly'embalaasi. 7 Ne bagolokoka ne badduka okuva mu nkambi yaabwe amatumbibudde ne baleka awo eweema zaabwe, n'embalaasi zaabwe n'endogoyi zaabwe, ne badduka okuwonya obulamu bwabwe.

8 Abagenge bwe baatuuka ku nkambi w'ekoma, ne bayingira mu emu ku weema, ne balya ne banywa era ne beetikka n'effeeza ne zaabu n'engoye, ne bagenda ne babikweka. N'oluvannyuma ne bakomawo, ne bayingira mu weema endala, ne baggyayo ebyalimu, ne bagenda ne babikweka nabyo.

9 Awo ne bagambagana nti, "Kye tukola si kituufu. Luno olunaku lwa bigambo birungi; bwe tunaasirika ne tulinda okutuusa enkya, tujja kubonerezebwa. Noolwekyo tugende tutegeeze ab'omu nju ya kabaka."

¹⁰ Awo ne bagenda ne bakoowoola abaku-umi ba wankaaki w'ekibuga, ne boogera nti, "Twalaze mu nkambi y'Abasuuli ne tutasangayo muntu n'omu okuggyako embalaasi nga zisibiddwa, n'endogoyi nga zisibiddwa, n'eweema nga ziri nga bwe baazirese." ¹¹ Abakuumi ne balangirira amawulire ago, n'ab'omu lubiri ne bakiwulira.

¹² Kabaka n'agolokoka mu kiro ekyo, n'agamba abakungu be nti, "Ka mbategeeze Abasuuli kye bategeese okutukola. Bamanyi nga tuli bayala; era bavudde mu nkambi yaabwe ne bagenda okwekweka ku ttale, nga balowooza nti, 'Mazima ddala bajja kuvaayo, n'oluvannyuma tunaabawamba nga balamu, tulyoke tuyingire mu kibuga.'" "

¹³ Awo omu ku bakungu be n'aleeta ekirowoozo nti, "Ffuna abasajja bagende n'embalaasi ttaano ku ezo ezisigaddewo, kubanga bali ng'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekisigaddewo; baliba ng'ekibiina kyonna ekya Isirayiri ekimaliddwawo. Ka tubasindikeyo bagende balabe ekiriyo."

¹⁴ Awo ne balonda abeebagala embalaasi babiri n'embalaasi zaabwe, kabaka n'abatuma okuwondera eggye ly'Abasuuli, ng'abagamba nti, "Mugende mulabe." ¹⁵ Ne babawondera okutuukira ddala ku Yoludaani, ne basanga ng'ekkubo lyonna lijjudde engoye n'ebintu ebirala Abasuuli bye baasuula nga badduka. Awo ababaka ne bakomawo eri kabaka ne bamutegeeza bye baalaba.

Okunyaga mu Nkambi y'Abasuuli

¹⁶ Awo abantu ne bafuluma, ne bakaliza olusiisira lw'Abasuuli. Ekigero ky'obutta obulungi ekyenkana lita musanvu ne desimoolo ssatu ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ebigero bibiri ebya sayiri ne bitundibwa gulaamu kkumi n'emu, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali.

¹⁷ Kabaka yali alonze omukungu we oli gwe yeesigamangako, okuvunaanyizibwa wankaaki, abantu ne bamulinnyiririra mu mulyango, n'afa, ng'omusajja wa Katonda bwe yayogera, mu kiseera kabaka bwe yalaga ewuwe. ¹⁸ Bwe kityo bwe kyali kubanga omusajja wa Katonda bwe yagamba kabaka nti, "Jjo essaawa nga zino ebigero bibiri ebya sayiri biritundibwa gulaamu kkumi n'emu, n'ekigero ky'obutta obulungi ne kitundibwa gulaamu kkumi n'emu, mu wankaaki ya Samaliya," ¹⁹ omukungu oyo, yaddamu omusajja wa Katonda nti, "Laba, MUKAMA ne bwaggulawo ebituli eby'omu ggulu, tekiyinzika kubaawo." Omusajja wa Katonda n'amugamba nti, "Olikiraba n'amaaso go, naye toliryako na kimu." ²⁰ Era bwe kityo bwe kyali ekyamutuukako, abantu bwe bamulinnyiririra mu wankaaki, n'afa.

8

Omukyala Omusunammu Addizibwa Ebibye

¹ Mu biro ebyo Erisa n'agamba omukazi gwe yazuukiriza mutabani we nti, "Golokoka ove wano ogende n'ab'omu nnyumba yo bonna mu nsi gy'oliyinda okubeeramu, kubanga MUKAMA

alireeta ekyeeya mu nsi okumala emyaka musanvu.”² Omukazi n’asitukiramu n’akola ng’omusajja wa Katonda bwe yayogera, n’alaga ye n’ab’omu nnyumba ye mu nsi y’Abafirisuuti* okumala emyaka musanvu.

³ Oluvannyuma lw’emyaka omusanvu, n’akomawo okuva mu nsi y’Abafirisuuti, n’alaga eri kabaka okumwegayirira addizibwe ekibanja kye n’ennyumba ye. ⁴ Mu kiseera ekyo kye kimu kabaka yali anyumyamu ne Gekazi omuweereza w’omusajja wa Katonda, nga kabaka amugambye nti, “Ntegeeza ebintu ebikulu byonna Erisa by’akoze.” ⁵ Awo Gekazi bwe yali ng’akyanyumiza kabaka, engeri Erisa bwe yazuukiza abafu, omukazi eyali ne mutabani we, Erisa gwe yazuukiza n’atuuka, okwegayirira kabaka ng’asaba ekibanja kye n’ennyumba ye. Gekazi n’ayogera nti, “Mukama wange kabaka, ono ye mukazi, era ne mutabani we Erisa gwe yazuukiza y’oyo.” ⁶ Awo kabaka bwe yabuza omukazi, n’amutegeeza nti bwe kyali. N’alyoka alagira omu ku bakungu amutereereze ensonga ze; n’amugamba nti, “Muddize buli kintu kyonna ekikye, n’obusuulu bwonna obwa kunjaanyizibwa okuva mu kibanja kye okuva ku lunaku lwe yakivaamu okutuusa kaakano.”

Kazayeeri Atta Benikadadi

* **8:2** Ensi y’Abafirisuuti yali njimu nnyo okusinga ensozi za Isirayiri, ate nga n’Abasuuli tebagirumba nnyo nga bwe baalumbanga Isirayiri.

7 Erisa n'agenda e Ddamasiko n'asanga Benikadadi kabaka w'e Busuuli ng'alwadde. Kabaka bwe yategeezebwa nti, "Omusajja wa Katonda atuuse mu kitundu," 8 n'agamba Kazayeeri nti, "Ffuna ekirabo, ogende osisinkane omusajja wa Katonda, weebuuzze ku MUKAMA ng'oyita mu ye oba, ndiwona endwadde eno."

9 Kazayeeri n'agenda okusisinkana Erisa, n'amutwalira n'ebirabo eby'engeri zonna okuva e Ddamasiko†, ku njamira amakumi ana. N'agenda n'ayimirira mu maaso ge, n'amugamba nti, "Mutabani wo Benikadadi kabaka w'e Busuuli antumye okukubuuza nti, 'Ndiwona endwadde eno?'" 10 Erisa n'amuddamu nti, "Genda omutegeeze nti, 'Ojja kuwona;' naye MUKAMA akimbikulidde nti talirema kufa." 11 N'amutunuulira n'amaaso ag'enkaliriza, okutuusa Kazayeeri bwe yakwatibwa ensonyi, omusajja wa Katonda n'atandika okukaaba.

12 Kazayeeri n'abuuzza nti, "Kiki ekikaabya mukama wange?" Erisa n'amuddamu nti, "Kubanga mmanyi obubi bw'olikola Abayisir-ayiri; olikuma omuliro ku bigo byabwe, n'otta abavubuka baabwe n'ekitala, n'osesebbulira abaana abato ku ttaka, era n'obaaga n'abakyala abali embuto." 13 Awo Kazayeeri n'addamu nti, "Nze ani omuddu wo, embwa obubwa, ayinza okukola ekintu ng'ekyo?" Erisa n'amuddamu nti, "MUKAMA akimbikulidde nti ggwe oghenda okubeera kabaka w'e Busuuli." 14 Awo n'ava

† 8:9 Ddamasiko kyali kibuga kikulu nga kya byamaguzi nga kisangibwa wakati wa Misiri, Asiya ne Mesopotamiya.

mu maaso ga Erisa, n'addayo eri mukama we. Benikadadi n'amubuuza nti, "Erisa yakugambye ki?" Kazayeeri n'amuddamu nti, "Yanjambye nti eky'amazima ojja kuwona." ¹⁵ Naye olunaku olwaddirira, enkeera, n'addira ekiwero ekinene, n'akinnyika mu mazzi, n'akibikka ku maaso ga kabaka, okutuusa bwe yafa. N'oluvannyuma Kazayeeri n'alya obwakabaka mu kifo kye.

Yekolaamu, Kabaka wa Yuda

¹⁶ Mu mwaka ogwokutaano nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Yekolaamu mutabani wa Yekosafaati, kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga Yuda. ¹⁷ Yalina emyaka amakumi asatu mu ebiri, we yaliira obwakabaka, era n'afugira emyaka munaana mu Yerusaalemi. ¹⁸ Yekolaamu n'atambulira mu makubo ga bassekabaka ba Isirayiri ng'ab'ennyumba ya Akabu bwe baakola, n'okuwasa n'awasa omu ku bawala ba Akabu. N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA. ¹⁹ Naye MUKAMA n'atazikiriza Yuda, ku lwa Dawudi omuddu we, gwe yasuubiza nti alireka ettabaaza ye ng'eyaka n'okutuusa ku bazzukulu be emirembe gyonna.

²⁰ Mu mirembe gya Yekolaamu, Edomu ne ba-jeemera obufuzi bwa Yuda, ne bassaawo kabaka owaabwe. ²¹ Awo Yekolaamu‡ n'asomoka n'agenda e Zayiri n'amagaali ge, n'agolokoka mu kiro n'abaduumizi be ne batta Abayedomu abaali bamuzingizza, olwo eggye lye ne lid-duka okuddayo ewaabwe. ²² Okuva mu kiseera ekyo Edomu n'ajeemera obufuzi bwa Yuda

‡ 8:21 Yekolaamu ye Yolaamu

n'okutuusa ku lunaku lwa leero. Mu kiseera kye kimu ab'e Libuna nabo ne bajeema.

²³ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo ku mulembe gwa Yekolaamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

²⁴ Yekolaamu n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Akaziya mutabani we n'amusikira.

Akaziya, Kabaka wa Yuda

²⁵ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri nga Yolaamu mutabani wa Akabu ye kabaka wa Isirayiri, Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga Yuda. ²⁶ Akaziya yalina emyaka amakumi abiri mu ebiri we yaliira obwakabaka, n'afugira omwaka gumu mu Yerusalemi. Erinnya lya nnyina ye yali Asaliya§, muzzukulu wa Omuli kabaka wa Isirayiri. ²⁷ N'atambulira mu makubo ga b'ennyumba ya Akabu n'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, ng'ab'omu nnyumba ya Akabu bwe baakola, kubanga yali mukoddomi wa nnyumba ya Akabu.

²⁸ Akaziya n'agenda ne Yolaamu mutabani wa Akabu okutabaala Kazayeeri kabaka w'e Busuuli e Lamosugireyaadi, era eyo Abasuuli ne bafumitirayo Yolaamu, n'afunirayo ebiwundu. ²⁹ Awo kabaka Yolaamu n'addayo e Yezuleeri okumu- jjanjaba ebiwundu Abasuuli bye baamuleetako

§ 8:26 Mukazi wa Yolaamu ye yali Asaliya, ate era nga muwala wa Akabu

ng'ali e Lama, bwe yali ng'alwanagana ne Kaza-yeeri kabaka w'e Busuuli. Akaziya mutabani wa Yekolaamu kabaka wa Yuda n'aserengeta e Yezuleeri okulaba ku Yolaamu mutabani wa Akabu, kubanga yali afumitiddwa ebiwundu.

9

¹ Nnabbi Erisa n'ayita omu ku bannabbi abato n'amugamba nti, "Weesibe ekimyu, otwale ecupa eno ey'amafuta, ogende nayo e Lamosugireyaadi. ² Bw'otuuka eyo, onoonye Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzzukulu wa Nimusi, omuggye mu banne, omutwale mu kisenge eky'omunda. ³ Oddire eccupa ey'amafuta, ogafuke ku mutwe gwe, oyogere nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti: Nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.' Oluvannyuma ogulewo oluggi odduke, so tolwawo n'akatono."

⁴ Awo omuvubuka nnabbi n'agenda e Lamosugireyaadi. ⁵ Bwe yatuuka, n'asanga ng'abaserikale abakulu ab'omu ggye bakunjaanye n'ayogera nti, "Nnina obubaka bwo, ssebo omuduumizi." Yeeku n'amubuuza nti, "Bw'ani ku ffe ffenna?" N'amuddamu nti, "Bubwo, ggwe omuduumizi."

⁶ Yeeku n'asituka n'ayingira mu nnyumba, nnabbi n'amufukako amafuta, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA Katonda wa Isirayiri nti, 'Nkufukako amafuta okuba kabaka w'abantu ba MUKAMA, Abayisirayiri. ⁷ Olizikiriza ennyumba ya Akabu mukama wo, nga mpalana eggwanga olw'omusaayi gw'abaddu ba MUKAMA bonna, Yezeberi gwe yayiwa. ⁸ Ennyumba yonna

eya Akabu erisaanyizibwawo, era ndizikiririza ddala buli mwana wabulenzi, oba muddu oba wa ddembe mu Isirayiri. ⁹ Ndifuula ennyumba ya Akabu okuba ng'ennyumba ya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, era n'okufaanana ng'ennyumba ya Baasa mutabani wa Akiya. ¹⁰ N'embwa ziririira Yezeberi mu kibanja eky'e Yezuleeri era tewaliba muntu n'omu amuziika." Oluvannyuma olw'okwogera ebyo n'aggulawo oluggi n'adduka. ¹¹ Yeeku bwe yafuluma okugenda eri bakungu banne, omu ku bo n'amubuuza nti, "Kiri bulungi? Omulalu oyo abadde akunoonyeza ki?"

Yeeku n'addamu nti, "Omusajja mumumanyi n'enjogera ye mugimanyi."

¹² Ne bamugamba nti, "Ekyo si kituufu! Tutegeeze amazima." Yeeku n'ayogera nti, "Bw'ati bw'anjanyambye nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti nkufukako amafuta okuba kabaka wa Isirayiri.'"

¹³ Ne banguwa okuggyako eminagiro gyabwe, ne bagyaliira wansi ku madaala, ne bafuuwa ekkondeere, nga bwe baleekaana nti, "Yeeku ye kabaka."

Yeeku atta Yolaamu ne Akaziya

¹⁴ Awo Yeeku mutabani wa Yekosafaati, muzukulu wa Nimusi n'asalira Yolaamu olukwe. Yolaamu wamu ne Isirayiri yenna baali bakuuma e Lamosugireyaadi, Kazayeeri kabaka w'e Busuuli aleme okubalumba. ¹⁵ Naye Yolaamu yali azeeyo e Yezuleeri okujjanjabibwa ebivundu Abasuuli bye baali bamutaddeko, mu kulwanagana ne Kazayeeri kabaka w'e Busuuli.

Yeeku n'ayogera nti, "Bwe muba nga bwe mutyo bwe muwulira, kale waleme okubaawo omuntu yenna atoloka okuva mu kibuga anaabunyisa amawulire mu Yezuleeri." ¹⁶ N'alinnya mu ggaali lye, n'agenda e Yezuleeri, kubanga Yolaamu yali awummulidde eyo, nga ne Akaziya aserengese okugenda okumulabako.

¹⁷ Awo omukuumi eyali mu kigo mu Yezuleeri, bwe yalengera ekibinja kya Yeeku nga kijja, n'akoowoola mu ddoobozi ery'omwanguka ng'agamba nti, "Waliwo ekibinja kye nnengera ekijja."

Yolaamu n'alagira nti, "Mufune omu ku beebagala embalaasi, mumutume agende abasisinkane, ababuuze nti, 'Mujja mirembe?'"

¹⁸ Awo eyeebagala embalaasi n'agenda okusisinkana Yeeku, n'amugamba nti, "Kabaka abuza nti, 'Mujja mirembe?'"

Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere." Omukuumi eyali mu kigo n'ayogera nti, "Atuuse gye bali, naye tadda."

¹⁹ Awo kabaka n'atuma eyeebagala embalaasi owookubiri. Bwe yatuuka we baali, n'ayogera nti, "Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, 'Mujja mirembe?'" Yeeku n'amuddamu nti, "Emirembe ogifaako ki? Kyuka odde ennyuma wange ongoberere."

²⁰ Omukuumi n'addamu n'ayogera nti, "Oli naye atuuse, gye bali, naye tadda. N'enneebagala y'embalaasi efaanana ng'enneebala ya Yeeku muzzukulu wa Nimusi, kubanga enneebagala ye yakiralu."

21 Yolaamu n'ayogera nti, "Muteeketeke eggaali lyange." Bwe baamala okuliteeka-teeka, Yolaamu kabaka wa Isirayiri ne Akaziya kabaka wa Yuda, ne bafuluma ekibuga, buli omu ng'ali mu ggaali lye, ne bagenda okusinkana Yeeku, era baamusisinkanira mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. ²² Awo Yolaamu bwe yalaba Yeeku, n'amubuuzza nti, "Ojja mirembe Yeeku?" Yeeku n'amuddamu nti, "Kiyinzika kitya okubaawo emirembe, nga wakyaliwo obwenzi n'obulogo bwa nnyoko Yezeberi?" ²³ Amangwago Yolaamu n'akyusa n'adduka, ng'akoowoola Akaziya ng'agamba nti, "Akaziya waliwo olukwe!"

²⁴ Awo Yeeku n'aggyayo omutego gwe n'obusaale bwe, n'amaanyi ge gonna n'anaanuula omutego n'alasa Yolaamu mu kibegabega, akasaale ne kafumita omutima gwe, n'agwa mu ggaali lye. ²⁵ Yeeku n'agamba Bidukali, omugoba we ggaali lye nti, "Mumuggyemu, mumusuule mu nnimiro eyali eya Nabosi Omuyezuleeri. Ojjukira bwe twali tuvugira amagaali gaffe emabega wa Akabu kitaawe, MUKAMA n'ayogera nti ekintu kino kirimutuukako. ²⁶ 'Mazima ddala, nga jjo bwe nnalabye omusaayi gwa Nabosi n'omusaayi gw'abaana be, siireme kukusasulira mu kibanja kino kyennyini,' bw'ayogera MUKAMA. Kaakano mumusitule mumusuule mu kibanja ekyo ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kiri."

²⁷ Awo Akaziya kabaka wa Yuda bwe yalaba ebyabaawo, n'addukira mu kkubo ery'omu nnyumba ey'ennimiro. Yeeku n'amugoba,

nga bw'ayogerera waggulu nti, "Naye mu-mutte!" Ne bamulasa, ne bamuleetako eki-wundu ng'addukira e Guli ekiriraanye Ibuleamu, ng'ali mu ggaali lye, naye n'asobola okutuuka e Megiddo, era eyo gye yafiira. ²⁸ Abaddu be ne bateeka omulambo gwe mu ggaali ne bagutwala e Yerusaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. ²⁹ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ogumu ogw'obufuzi bwa Yolaamu mutabani wa Akabu, Akaziya n'atandika okufuga Yuda.

Okufa kwa Yezeberi

³⁰ Yeeku n'agenda Yezeberi gye yali, Yezeberi n'akimanya, n'asiiga amaaso ge, n'alongoosa enviiri ze, n'atunula ebweru ng'asinzira mu ddirisa. ³¹ Awo Yeeku bwe yali ng'ayingirira mu wankaaki, Yezeberi n'amubuuza nti, "Ojja mirembe, ggwe Zimuli, eyatemula mukama wo?"

³² Yeeku n'ayimusa amaaso ge waggulu, n'akoowoola ng'abuuzza nti, "Ani ali ku ludda lwange? Ani?" Abalaawe babiri oba basatu ne balingiza mu ddirisa. ³³ N'ayogera nti, "Mumusuule wansi!" Ne bamusuula wansi, n'omusaayi gwe ogumu ne gumansukira ekisenge ne ku mbalaasi, n'okumulinyirira ne zimulinnyirira.

³⁴ Awo Yeeku n'ayingira, n'alya era n'anywa. N'ayogera nti, "Mulabirire omulambo gw'omukazi oyo eyakolimirwa, era mulabe nga guziikibwa kubanga yali mumbejja." ³⁵ Naye bwe bagutuukako, tebaalina kye basangawo okuggyako akawanga ke, n'ebigere bye,

n'ebibatu by'emikono gye. ³⁶ Ne baddayo eri Yeeku ne bamutegeeza. N'abagamba nti, "Kino kye kigambo kya MUKAMA, kye yayogerera mu muddu we Eriya Omutisubi ng'agamba nti, 'Mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, embwa mwe ziririira omulambo gwa Yezeberi. ³⁷ Era omulambo gwa Yezeberi guliba ng'obusa ku ttale mu kibangirizi ky'e Yezuleeri, omuntu yenna aleme okugamba nti, Ono ye Yezeberi.'"

10

Ezadde lya Akabu Littibwa

¹ Mu Samaliya waaliyo batabani ba Akabu nsanvu. Awo Yeeku n'awandiika amabaluwa n'agaweereza e Samaliya* eri abakungu b'e Yezuleeri, n'eri abakadde ab'ekibuga, n'eri abakuza b'abaana ba Akabu. N'awandiika nti, ² "Amangwago ng'ebbaluwa eno ebatuuseeko, ng'abaana ba mukama wammwe bwe bali nammwe, ate nga mulina amagaali n'embalaasi, era n'ekibuga kiriko enkomera n'ebyokulwanyisa, ³ mulonde ku batabani ba mukama wammwe asinga obulungi, ng'asaanira, mumuteeke ku ntebe ey'obwakabaka eya kitaawe, mulwanirire ennyumba ya mukama wammwe." ⁴ Naye ekyo ne bakitya nnyo, ne boogera nti, "Obanga

* **10:1** Samaliya kye kyali ekibuga ekikulu eky'Obwakabaka obw'omu Bukiikakkono, okuva mu biro bya kabaka Omuli (1Bk 16:24).

bakabaka ababiri† tebaayinza kumwesimbamu, ffe tunaayinza tutya?”

⁵ Awo eyavunaanyizibwanga ebyolubiri, n’omukulembeze ow’ekibuga, n’abakuza ab’abaana ne baweereza obubaka eri Yeeku nti, “Ffe tuli baddu bo era tunaakola byonna by’oonootulagira. Tetujja kufuula muntu n’omu kabaka; gw’oba okola ky’olowooza nga kye kisinga obulungi.”

⁶ Awo Yeeku n’abawandiikira ebbaluwa eyookubiri ng’agamba nti, “Obanga muli ku lwange era nga munjondera, mutemeeko emitwe gy’abatabani ba mukama wammwe, mugindetere e Yezuleeri, mugintuseeko enkya mu kiseera nga kino.”

Abalangira ensanvu baabeeranga n’abakuza baabwe abaali abaami abakulu mu kibuga ekyo.

⁷ Ebbaluwa bwe yabatuukako, ne bakwata abalangira ensanvu bonna ne babbatta, ne bateeka emitwe gyabwe mu bisero, mwe baagiweereza eri Yeeku e Yezuleeri.

⁸ Omubaka n’agenda n’agamba Yeeku nti, “Emitwe gy’abalangira bagireese.” Yeeku n’alagira nti, “Mugituume entuumo bbiri ku mulyango gwa wankaaki okutuusa enkya.”

⁹ Yeeku n’afuluma, n’ayimirira mu maaso g’abantu bonna n’ayogera nti, “Mmwe temuliko musango, era nze nasalira mukama wange olukwe ne mutta, naye ani asse bano bonna?”

¹⁰ Kale mukitegeere nga tewali kigambo kya MUKAMA, kye yayogera ku nnyumba ya Akabu

† **10:4** Bakabaka ababiri aboogerwako wano be ba Yolaamu ne Akaziya (9:22-28).

ekitalituukirira, kubanga MUKAMA akoze ekyo kye yayogerera mu muddu we Eriya.” ¹¹ Bw’atyo Yeeku n’atta ab’enju ya Akabu bonna abaali basigaddewo mu Yezuleeri; n’atta n’abakungu be, ne mikwano gye enfirabulago, ne bakabona be, obutalekaawo n’omu.

¹² Awo Yeeku n’asitula n’ayolekera Samaliya. N’asisinkana baganda ba Akaziya kabaka wa Yuda mu kkubo okumpi n’ennyumba eyasalir-wangamu endiga ebyoya, ¹³ n’ababuuzza nti, “Mmwe b’ani?” Ne bamuddamu nti, “Tuli baganda ba Akaziya, era tuzze okulamusa abaana ba kabaka n’abaana ba nnamasole.” ¹⁴ N’alagira nti, “Mubakwate.” Ne babakwata, abasajja amakumi ana mu babiri bonna ne babattira kumpi n’obunnya obw’ennyumba gye baasalirangamu endiga ebyoya. N’atalekaawo n’omu.

¹⁵ Eyo bwe yavaayo, n’asanga Yekonadabu mutabani wa Lekabu‡ ng’ajja okumusisinkana. Yeeku n’amulamusa, n’amubuuza nti, “Ossa kimu nange, nga nze bwe nzisa ekimu naawe?”

Yekonadabu n’addamu nti, “Weewaawo.” Yeeku n’amugamba nti, “Obanga weewaawo, mpa omukono gwo.” N’amuwa omukono gwe, Yeeku n’amulinnyisa gy’ali mu ggaali. ¹⁶ Yeeku n’amugamba nti, “Jjangu tugende ffembi olabe obunyiikivu bwange eri MUKAMA.” Awo n’atambulira wamu naye mu ggaali lye.

‡ **10:15** Abalekabu bazzukulu ba Lekabu, ate era bazzukulu ba Yesero; baawangaala okutuusa mu biro bya Yeremiya (Yer 35:6, 8). Baanyiikira nnyo okusinza MUKAMA ate nga balunzi

17 Awo Yeeku bwe yatuuka e Samaliya, n'atta bonna abaali basigaddewo ab'omu nnyumba ya Akabu, n'abazikiriza ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogera eri Eriya bwe kyali.

Okuttibwa kw'Abaweereza ba Baali

18 Awo Yeeku n'akunjaanya abantu bonna, n'abagamba nti, "Akabu yaweerezaako Baali ebbanga ttono naye Yeeku anaamuweereza okusingawo. 19 Kale nno muyite bannabbi bonna aba Baali, bakabona be bonna, n'abweereza be bonna, waleme okubulawo n'omu kubanga njenda okuwaayo ssaddaaka enkulu ennyo eri Baali, ne buli ataabeerewo alittibwa." Naye okukola ekyo, Yeeku yasala lukwe alyoke azikirize abaasinzanga Baali.

20 Yeeku n'alagira nti, "Mukole olukunjaana olutukuvu eri Baali." Ne balulangirira. 21 Awo n'aweereza obubaka okubuna Isirayiri yonna, abaweereza ba Baali bonna ne bajja, n'okusigala n'etasigala muntu n'omu. Ne bakunjaanira mu ssabo lya Baali§, ne lijjulira ddala okuva ku luuyi olumu okutuukira ddala ku luuyi olulala. 22 Yeeku n'agamba eyavunaanyizibwanga ebyambalo byabwe nti, "Leetera abaweereza ba Baali bonna ebyambalo." Bonna n'abaleetera ebyambalo. 23 Awo Yeeku ne Yekonadabu mutabani wa Lekabu ne bagenda mu ssabo lya Baali. Yeeku n'agamba abaweereza ba Baali nti, "Mwetegerenze nnyo mulabe nga mu mmwe temuliimu muweereza wa MUKAMA, wabula abasinza Baali bokka." 24 Ne

§ 10:21 Akabu ye yazimba essabo lya Baali (1Bk 16:32)

bayingira okuwaayo ssaddaaka n'ebiweebwayo ebyokebwa. Naye Yeeku yali atadde abasajja kinaana ebweru w'essabo, ng'abalabudde nti, "Omuntu yenna anaataako n'omu ku basajja abo be ntadde mu mikono gyammwe, anaaliwa n'obulamu bwe ye."

²⁵ Amangwago bwe yamala okuwaayo ekiweebwayo ekyokebwa, n'alagira abaserikale n'abaami nti, "Muyingire mubatte; waleme okuwonawo n'omu." Bwe baamala okubatta n'ekitala, ne basuula emirambo gyabwe ebweru, ne bayingira munda mu ssabo ekkulu erya Baali.

²⁶ Ne bafulumya empagi ezaali mu ssabo lya Baali, ne bazookya. ²⁷ Ne bamenyaamenya empagi ya Baali, ne bamenyaamenya ne ssabo lya Baali, ne balifuula kabuyonjo ne leero.

²⁸ Awo Yeeku n'amalirawo ddala okusinja kwa Baali mu Isirayiri. ²⁹ Naye teyaleka kukola ebibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yayonoonyesa Isirayiri, ng'okusinja ennyana eza zaabu ezaali mu Beseri ne mu Ddaani.

³⁰ MUKAMA n'agamba Yeeku nti, "Olw'okukola obulungi n'otuukiriza byonna mu maaso gange, n'okola ennyumba ya Akabu byonna ebyali ku mutima gwange bye nnali nteeseteese okukola, bazzukulu bo kyebaliva batuula ku ntebe ey'obwakabaka eya Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owa nnakana." ³¹ Naye Yeeku n'atassaayo mwoyo okutambulira mu mateeka ga MUKAMA Katonda wa Isirayiri. Era teyakyuka okuva mu kkubo ery'ebibi erya Yerobowaamu, lye yayonoonyesa Isirayiri.

³² Mu biro ebyo MUKAMA n'atandika okukendeeza ensalo za Isirayiri. Kazayeeeri n'abawangula ng'atandikira ³³ ku luuyi olw'ebuvanjuba mu nsi ey'e Gireyaadi mu bitundu eby'Abagaadi, n'Abalewubeeni, n'Abamanase okuva ku Aloweri okuliraana ekiwonvu kya Alunoni n'okuyita e Gireyaadi okutuuka e Basani.

³⁴ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yeeku, n'ebintu byonna ebikulu bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe egya bassekabaka ba Isirayiri?

³⁵ Yeeku n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yekoyakaazi mutabani we n'amusikira. ³⁶ Ebbanga Yeeku lye yafuga Isirayiri mu Samaliya lyali emyaka amakumi abiri mu munaana.

11

Asaliya ne Yekoyaasi

¹ Awo Asaliya nnyina Akaziya bwe yalaba mutabani we ng'afudde, n'atandika okusaanyaawo olulyo olulangira lwonna.

² Naye omumbejja Yekoseba muwala wa kabaka Yolaamu mwannyina Akaziya n'abba Yekoyaasi* n'amuggya mu balangira abaali bagenda okuttibwa, n'abateeka ye n'omukuza we mu kisenge ekimu ng'abakweka Asaliya, era Yekoyaasi n'atattibwa. ³ N'abeera mu yeekaalu

* **11:2** Yekoyaasi yali tannaweza mwaka gumu, nga n'okuggibwa ku mabeere tannaggibwako (lunny 31; 12:1)

ya MUKAMA n'omukuza we okumala emyaka mukaaga, Asaliya nga y'afuga ensi.

⁴ Mu mwaka ogw'omusanvu Yekoyaada n'atumya abaduumizi ab'ebibinja by'ekikumi, ab'oku Bakali n'abakuumi, ne babaleeta gy'ali mu yeekaalu ya MUKAMA. N'alagaana nabo endagaano, n'abalayiriza mu yeekaalu ya MUKAMA, n'oluvannyuma n'abalaga mutabani wa kabaka. ⁵ N'abawa ebiragirowo bino nti, "Kino kye muteekwa okukola: kimu kya kusatu ku kibinja ekikuuma ku ssabbiiti, kye kinaakuumanga olubiri lwa kabaka, ⁶ n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma Omulyango Suuli, n'ekimu kya kusatu ekirala ne kikuuma emanju w'omulyango ewabeera abakuumi abakuuma yeekaalu mu mpalo; ⁷ n'ebibiina byammwe ebibiri ebitatera kukuuma ku ssabbiiti, mwenna mugenda kuvunaanyizibwa okukuuma yeekaalu ya MUKAMA ku lwa kabaka. ⁸ Era muneetooloola kabaka enjuuyi zonna, buli muntu ng'akutte ebyokulwanyisa bye mu mukono gwe, ne buli ananjananga okubasemberera attibwe. Mukuumenga kabaka butiribiri, bw'anaafulumanga ne bw'anaayingiranga."

⁹ Abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi ne bakola byonna nga Yekoyaada kabona bwe yalagira, buli omu n'afuna abasajja be, abaali ab'okukola ku ssabbiiti, n'abaali bamaze oluwalo lwabwe, ne bajja eri Yekoyaada kabona. ¹⁰ Kabona n'awa abaduumizi amafumu n'engabo ebyali ebya kabaka Dawudi, ebyali mu yeekaalu ya MUKAMA, ¹¹ buli mukuumi n'ayimirira

n'eb yokulwanyisa bye nga beetoolodde kabaka enjuuyi zonna, okuliraana ekyoto ne yeekaalu okuva ku luuyi olw'obukiikaddyo okutuuka ku luuyi olw'obukiikakkono.

¹² Awo Yekoyaada n'afulumya mutabani wa kabaka, n'amutikkira engule, n'amuwa n'endagaano gye baali bakoze, ne bamufuula kabaka. N'afukibwako amafuta, abantu ne bakuba mu ngalo nga bwe bayogera mu ddooboozi ery'omwanguka nti, "Wangaala kabaka!" ¹³ Asaliya bwe yawulira oluyooagaano lw'abakuumi n'olw'abantu, n'alaga eri abantu ku yeekaalu ya MUKAMA. ¹⁴ Bwe yatunula, laba, nga kabaka ayimiridde awali empagi, ng'empisa bwe yabanga, n'abaami n'abafuuwa amakondeere nga bayimiridde okuliraana kabaka, n'abantu bonna ab'omu nsi nga basanyuka era nga bwe bafuuwa amakondeere. Awo Asaliya n'ayuza ebyambalo bye, n'aleekaanira waggulu nti, "Bujeemu, bujeemu!"

¹⁵ Amangwago Yekoyaada kabona n'alagira abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, abaali bakulira eggye nti, "Mumufulumye wakati w'ennyiriri, na buli amugoberera mumutte n'ekitala." Kabona yali agambye nti, "Temumuttira mu yeekaalu ya MUKAMA." ¹⁶ Ne bakwata Asaliya, ng'anaatera okuyita mu mulyango gw'embalaasi w'eziyingira mu luggya lw'olubiri, ne bamuttira awo.

¹⁷ Awo Yekoyaada n'akola endagaano ne MUKAMA, ne kabaka n'abantu, nti banaabeera abantu ba MUKAMA, era n'akola n'endagaano

ne kabaka n'abantu. ¹⁸ Abantu bonna ab'omu nsi ne bagenda ku ssabo lya Baali ne balimenyaamenya; ne bamenyaamenya ebyoto n'ebifaananyi, era ne battira Matani kabona wa Baali mu maaso g'ebyoto ebyo.

Yekoyaada kabona n'ateekawo abakuumi ku yeekaalu ya MUKAMA. ¹⁹ Awo n'alaga n'abaduumizi ab'ebibinja b'ekikumi, n'Abakali, n'abakuumi, n'abantu bonna ab'omu nsi ku yeekaalu, n'aggyayo kabaka mu yeekaalu ya MUKAMA n'amutwala mu lubiri ng'ayita mu mulyango ogw'abakuumi. Kabaka n'atuula ku ntebe ey'obwakabaka, ²⁰ abantu bonna ab'omu nsi ne bajaguza, n'ekibuga n'ekitereera, kubanga Asaliya yali attiddwa n'ekitala okumpi n'olubiri.

²¹ Yekoyaasi yali aweza emyaka musanvu bwe yatandika okufuga.

12

Yekoyaasi Addaabiriza Yeekaalu

¹ Mu mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Yeeku, Yekoyaasi, nnyina nga ye Zebbiya ow'e Beeruseba, n'atandika okuba kabaka, n'afugira emyaka amakumi ana mu Yersaalemi.

² Yekoyaasi n'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, ebbanga lyonna, kubanga Yekoyaada kabona ye yamuyigirizanga. ³ Wabula,

ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, n'abantu ne beeyongeranga okuwaayo ssaddaaka n'okwoterezanga obubaane ku bifo ebyo.

⁴ Awo Yekoyaasi n'agamba bakabona nti, "Mukunjaanye ensimbi zonna ezireetebwa

ng'ebiwewwayo ebitukuzibwa mu yeekaalu ya MUKAMA, ensimbi ez'omusolo buli muntu z'awaayo, n'ensimbi buli muntu z'awaayo ng'endobolo mu yeekaalu, n'ensimbi buli muntu ze yeasalira kyeyagalire, n'azireeta mu yeekaalu ya MUKAMA,⁵ n'oluvannyuma buli kabona addire ezo z'akunjaanyizza aziweeyo okuddaabiriza buli aweetaagisa ku yeekaalu."

⁶ Naye oluvannyuma lw'emyaka amakumi abiri mu esatu egy'obufuzi bwa kabaka Yekoyaasi, bakabona ne baba nga tebannaddaabiriza yeekaalu. ⁷ Awo kabaka Yekoyaasi* n'atumya Yekoyaada kabona asinga obukulu ne bakabona abalala, n'ababuza nti, "Kiki ekibalobera okuddaabiriza yeekaalu? Kale nno, mulekeraawo okutoola ku nsimbi ezikunjaanyizibwa, naye muziweeyo olw'okuddaabiriza yeekaalu." ⁸ Bakabona ne bakkiriziganya obutaddayo kukunjaanya nsimbi ku bantu, wadde bo bennyini okuvunaanyizibwa okuddaabiriza yeekaalu.

⁹ Yekoyaada kabona asinga obukulu n'addirira essanduuko n'awumula ekituli mu kisaanikizo kyayo, n'agiteeka ku luuyi olwa ddyo okumpi n'ekyoto okuliraana n'awayingirirwa. Bakabona abaakuumanga omulyango ne bateekangamu ensimbi zonna ezaaleetebwanga mu yeekaalu ya MUKAMA. ¹⁰ Awo bwe baalabanga ng'ensimbi ezireeteddwa mu yeekaalu ya MUKAMA ziweze nnyingi mu ssanduuko, omuwandiisi wa kabaka ne kabona asinga obukulu ne bajjanga okuzibala

* **12:7** Mu kiseera kino Yekoyaasi yali wa myaka amakumi asatu

n'okuzitereka. ¹¹ N'oluvannyuma ensimbi ezo baazikwasanga abasajja abaali baweereddwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga omulimu ogwakolebwanga ku yeekaalu, bo ne basasulanga abakozi, n'abazimbi abaabulijjo, n'abazimbi b'amayinja, n'abatema amayinja, abo bonna nga baddaabiriza yeekaalu ya MUKAMA. ¹² Ate era ku ezo ensimbi kwe baagulanga embaawo, n'amayinja amabajje okuddaabiriza yeekaalu ya MUKAMA n'olwebirala ebyetaagisanga mu kuddaabiriza okwo.

¹³ Ensimbi ezaaleetebwanga mu yeekaalu tezaakozesebwanga kukola bensani eza ffeeza, oba ebisalako ebisirinza, oba ebibya, oba amakondeere wadde ekintu kyonna ekya zaabu oba ffeeza ebyabeeranga mu yeekaalu ya MUKAMA; ¹⁴ kubanga baazisasulanga abakozi abaali baddaabiriza yeekaalu. ¹⁵ Era kyali tekyetagisa abasajja be baakwaasa ensimbi, okulaga enkozesa y'ensimbi ezo kubanga baakolanga n'obwesigwa. ¹⁶ Ensimbi ezaavanga mu biweebwayo eby'okulumiriza n'ebiweebwayo olw'ekibi tezaaleetebwanga mu yeekaalu ya MUKAMA, zaabanga za bakabona.

¹⁷ Mu biro ebyo Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'alumba ekibuga ky'e Gaasi, n'akiwamba, n'oluvannyuma n'atandika okulumba n'e Yerusalemi. ¹⁸ Naye Yekoyaasi kabaka wa Yuda n'addirira ebintu byonna ebyatukuzibwa Yekosafaati, ne Yekolaamu ne Akaziya bajjajjaabe bassekabaka ba Yuda, n'ebirabo bye yali awonze, ne zaabu yonna eyali mu mawanika, n'abiggya mu yeekaalu ya MUKAMA

n'abiweereza Kazayeeri kabaka w'e Busuuli. Oluvannyuma Kazayeeri n'alekayo okulumba Yerusaalemi.

¹⁹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

²⁰ Abaami be ne beekobaana, ne bamuttira mu nnyumba ey'e Miiro, ku kkubo eriserengeta e Siiro. ²¹ Abaali mu lukwe olwo baali Yozakali mutabani wa Simeyaasi ne Yekozabadi mutabani wa Someri, era be baamutta. N'afa n'aziikibwa awali bajajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Amaziya mutabani we n'amusikira.

13

Yekoyakaazi Kabaka wa Isirayiri

¹ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu esatu ogwa Yowaasi mutabani wa Akaziya kabaka wa Yuda, Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya era n'afugira emyaka kkumi na musanvu. ² N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA ng'akola ebibi Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri, ate n'atabirekaayo. ³ Obusungu bwa MUKAMA ne hubuubuukira ku Isirayiri, n'abawaayo okubeera wansi ow'omukono gwa Kazayeeri kabaka w'e Busuuli ne Benikadadi mutabani we.

⁴ Awo Yekoyakaazi ne yegayirira MUKAMA, MUKAMA n'amuwulira, era n'alaba okucocca, kabaka w'e Busuuli kwe yacoccanga Isirayiri. ⁵ MUKAMA n'abaddiramu n'abawa omulokozi, ne bawona obufuzi bw'Abasuuli,

n'oluvannyuma Abayisirayiri ne babeeranga mirembe mu nnyumba zaabwe nga bwe baali olubereberye. ⁶ Naye ne batalekaayo kukola ebibi eby'ennyumba ya Yerobowaamu bye yayonoonyesa Isirayiri, wabula beeyongeranga bweyongezi okubikola. N'empagi ey'Asera n'esigalayo mu Samaliya.

⁷ MUKAMA teyalekerawo ggye lya Yekoyakaazi kintu okuggyako abasajja abeebagala embalaasi amakumi ataano, n'amagaali kkumi, n'abaserikale ab'ebigere omutwalo gumu, kubanga kabaka w'e Busuuli yabizikiriza, n'abifuula ng'enfuufu ey'omu gguuliro.

⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoyakaazi, ne bye yakola byonna, n'ebyobuzira bwe byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ⁹ Yekoyakaazi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yowaasi mutabani we n'amusikira.

Yekoyaasi Kabaka wa Isirayiri

¹⁰ Awo mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omusanvu ogwa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka kkumi na musanvu. ¹¹ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, n'atalekaayo ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati, bye yayonoonyesa Isirayiri, wabula ne yeeyongeranga bweyongezi okubikola. ¹² Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Yekoy-

aasi, bye yakola byonna, n'amaanyi ge, nga

kwe kuli n'olutalo lwe yalwana ne Amaziya kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ¹³ Yekoyaasi n'afa, n'aziikibwa mu Samaliya, Yerobowaamu n'amusikira okuba kabaka.

Okufa kwa Erisa

¹⁴ Awo mu biro ebyo Erisa n'alwala nnyo, endwadde eyamutta, Yowaasi n'aserengeta gy'ali okumulaba, n'akaabira amaziga, mu maaso ge ng'agamba nti, "Kitange, Kitange, amagaali n'abeebagala embalaasi aba Isirayiri!" ¹⁵ Erisa n'amuddamu nti, "Ffuna omutege n'obusaale," era n'akola bw'atyo. ¹⁶ N'agamba kabaka wa Isirayiri nti, "Bikwate mu ngalo." Bwe yamala okukola ekyo, Erisa n'ateeka emikono gye ku gya kabaka. ¹⁷ Erisa n'amugamba nti, "Ggulawo eddirisa ery'ebuvanjuba," n'aliggulawo. N'amulagira okulasa. Erisa n'ayogera nti, "Akasaale ka MUKAMA ak'obuwanguzi, akasaale ak'obuwanguzi eri Obusuuli, era oja kusaanyizaawo ddala Abasuuli mu Afeki." ¹⁸ N'amugamba nti, "Kwata obusaale," n'abukwata. N'agamba kabaka wa Isirayiri okulasa ettaka. N'alirasa emirundi esatu, n'akoma awo. ¹⁹ Omusajja wa Katonda n'amunyiigira, n'amugamba nti, "Wandirasizza emirundi etaano oba mukaaga, olwo n'olyoka owangulira ddala Abasuuli era n'obasaanyaawo. Naye kaakano olibawangula emirundi esatu gyokka."

²⁰ Erisa n'afa, n'aziikibwa.

Ebibinja by'Abamowaabu byateranga okulumba ensi ku ntandikwa ya buli mwaka. ²¹ Awo olwatuuka, Abayisirayiri abamu baali baziika omusajja, ne balengera ekibinja eky'abasajja nga kijja, ne basuula omulambo gwe mu ntaana ya Erisa ne badduka. Omulambo gwe bwe gw'akoma ku magumba ga Erisa omusajja n'alamuka, era n'ayimirira.

²² Mu kiseera kye kimu Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'ajooga Isirayiri ebbanga lyonna Yekoyakaazi we yabeerera kabaka. ²³ Naye MUKAMA n'abakwatirwa ekisa n'abasaasira, era n'assaayo omwoyo gye bali olw'endagaano gye yakola ne Ibulayimu, ne Isaaka ne Yakobo nti talibazikiririza ddala. N'okutuusa ku lunaku olwa leero tayagalanga kubazikiriza okuva mu maaso ge.

²⁴ Kazayeeri kabaka w'e Busuuli n'afa, Benikadadi mutabani we n'amusikira. ²⁵ Awo Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi n'awamba nate ebibuga Benikadadi mutabani wa Kazayeeri bye yali awambye ku kitaawe Yekoyakaazi mu ntalo. Yowaasi ye n'amuwangula emirundi esatu, era n'akomyawo ebibuga bya Isirayiri ebyali biwambiddwa.

14

Amaziya Kabaka wa Yuda

¹ Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Yowaasi mutabani wa Yowakazi kabaka wa Isirayiri, Amaziya mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Yuda n'alya obwakabaka.

2 Yali aweza emyaka amakumi abiri mu etaano weyatandikira okufuga, era n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yerusaalemi. Nnyina erinnya lye ye yali Yekoyadiini ow'e Yerusaalemi. ³ N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, newaakubadde nga tebyenkana bya jjajjaawe Dawudi bye yakola. Mu buli nsonga yonna yagobereranga ekyokulabirako kya Yowaasi kitaawe. ⁴ Kyokka beeyongeranga okuweerayo ssaddaaka n'okwoterezanga obubaane ku bifo ebigulumivu kubanga byali tebiggyiddwawo. ⁵ Bwe yalaba ng'obwakabaka bunywezeddwa mu buyinza bwe, n'atta abakungu abaatemula kabaka kitaawe. ⁶ Wabula teyatta batabani baabwe kubanga mu byawandiikibwa mu Kitabo eky'Amateeka ga Musa, MUKAMA yalagira nti, "Abazadde tebattibwenga ku lw'abaana, so n'abaana tebattibwenga ku lw'abazadde baabwe; buli muntu anaafanga olw'ebibi bye ye." ⁷ Yawangula ab'e Edomu mu Kiwonvu eky'Omunnyo, era n'atta omutwalo gumu ku bo, n'okuwamba n'awamba Seera* mu lutalo, n'akituuma Yokuseeri, era kye kikyayitibwa ne ku lunaku lwa leero.

⁸ Awo mu biro ebyo Amaziya n'atumira Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi, muzzukulu wa Yeeku, kabaka wa Isirayiri, obubaka ng'amusosonkereza nti, "Jjangu tulabagane amaaso n'amaaso." ⁹ Naye Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n'addamu Amaziya kabaka wa Yuda nti,

* **14:7** Seera kiyitibwa Petula mu Luyonaani, era kye kibuga kya Idumiya ekikulu

“Omwennyango mu Lebanooni gw’aweereza obubaka eri omuvule mu Lebanooni nga gugamba nti, ‘Waayo muwala wo afumbirwe mutabani wange.’ Naye ensolo enkambwe eya Lebanooni bwe yali ng’eyitawo n’erinyirira omwennyango. ¹⁰ Kaakano wegulumizza kubanga owangudde Edomu. Wenyumirize mu buwanguzi bwo ewuwo. Lwaki oyagala okweleetera emitawaana, n’okugwa kwo era n’okwa Yuda?”

¹¹ Naye Amaziya teyawuliriza, era ekyavaamu Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n’amulumba. Ne balabagana amaaso n’amaaso mu lutalo e Besusemesi ekywa Yuda. ¹² Yuda n’awangulibwa Isirayiri, buli musajja n’addukira ewuwe. ¹³ Awo Yekoyaasi kabaka wa Isirayiri n’awambira Amaziya kabaka wa Yuda mutabani wa Yekoyaasi muzzukulu wa Akaziya e Besusemesi; Yekoyaasi ne yeeyongerayo e Yerusaalemi, n’amenyaamenya bbugwe wa Yerusaalemi, obuwanyu mita kikumi mu kinaana, okuva ku wankaaki wa Efulayimu okutuuka ku wankaaki ow’oku Nsonda. ¹⁴ N’atwala ezaabu n’effeeza yonna, n’ebikozesebwa byonna ebyali mu yeekaalu ya MUKAMA, n’eby’obugagga ebyali mu lubiri lwa kabaka, era n’abantu n’abatwala nga basibe, n’addayo e Samaliya.

Okufa kwa Yekoyaasi

¹⁵ Ebyafaayo ebirala byonna ebyaliwo mu mirembe gya Yekoyaasi, ne bye yakola n’ebyamagero bye, ne bwe yatabaala Amaziya kabaka wa Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky’ebyomumirembe gya bassekabaka ba

Isirayiri? ¹⁶ Yekoyaasi n'afa n'aziikibwa mu Samaliya mu masiro ga bakabaka ba Isirayiri. Mutabani we Yerobowaamu n'amusikira okuba kabaka.

Okufa kwa Amaziya

¹⁷ Awo Amaziya mutabani wa Yowaasi n'awangaala emyaka kkumi n'ettaano emirala oluvannyuma lw'okufa kwa Yekoyaasi mutabani wa Yekoyakaazi kabaka wa Isirayiri.

¹⁸ Ebyafaayo ebirala eby'omulembe gwa Amaziya, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

¹⁹ Ne bamusalira olukwe olw'okumuttira mu Yerusaalemi, n'addukira e Lakisi, naye ne bamuwerekereza abasajja era ne bamuttira e Lakisi. ²⁰ Ne bakomyawo omulambo gwe ku mbalaaasi, era n'aziikibwa ku biggya bya bajajjaabe mu Yerusaalemi, mu kibuga kya Dawudi.

²¹ Awo eggwanga lyonna erya Yuda, ne bafuula Azaliya ow'emyaka ekkumi n'omukaaga kabaka, ng'asikira kitaawe Amaziya. ²² Ye yaddaabiriza Erasi era n'azza Yuda obuggya, nga Amaziya amaze okufa.

Yerobowaamu II Kabaka wa Isirayiri

²³ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ettaano ogw'obufuzi bwa Amaziya mutabani wa Yowaasi kabaka wa Yuda, Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi ssekabaka wa Isirayiri n'afuuka kabaka mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi ana mu gumu. ²⁴ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, n'atakyuka okuva mu bibi ebya Yerobowaamu mutabani wa Nebati

bye yayonoonyesa Isirayiri. ²⁵ Yatuukiriza ekigambo kya MUKAMA, Katonda wa Isirayiri kye yayogerera mu muddu we Yona mutabani wa Amitayi nnabbi ow'e Gasukeferi, n'azzaawo ensalo ya Isirayiri okuva ku mulyango gwa Kamasi okutuuka ku Nnyanja ey'Omunnyo.

²⁶ MUKAMA yalaba okubonaabona kwa buli omu mu Isirayiri, omuddu n'atali muddu, nga tewali ayinza ku babeera. ²⁷ Olw'okubanga MUKAMA yali tagambye nti alisaanyaawo erinnya lya Isirayiri wansi w'eggulu, n'atuma Yerobowaamu II mutabani wa Yowaasi okubalokola.

²⁸ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mireembe gya Yerobowaamu II, ne byonna bye yakola, ne bwe yalwana entalo n'obuzira, n'engeri gye yakomezaawo Isirayiri Ddamasiko ne Kamasi ebyali ebya Yuda, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumireembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²⁹ Yerobowaamu ne yeebakira wamu ne bajjajjaabe, bassekabaka ba Isirayiri, Zekkaliya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

15

Azaliya Kabaka wa Yuda

¹ Mu mwaka ogw'amakumi abiri mu omusanvu ogw'obufuzi bwa Yerobowaamu kabaka wa Isirayiri, Azaliya mutabani wa ssekabaka Amaziya n'alya obwakabaka bwa Yuda*. ² Yalina emyaka kkumi na mukaaga bwe yatandika okufuga, n'afugira emyaka amakumi ataano mu ebiri mu Yerusalemi. Erinnya lya nnyina ye

* **15:1** Ebyo byabaawo mu mwaka 767 BC.

yali Yekoliya ow'e Yerusaalemi. ³ Yakola ebyali ebirungi mu maaso ga MUKAMA, nga kitaawe Amaziya bwe yali akoze. ⁴ Wabula ebifo ebigulumivu gye baweeranga ssaddaaka tebyaggibwawo, era abantu beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangayo obubaane.

⁵ Awo MUKAMA n'aleetera kabaka obulwadde n'agengewala[†], ennaku ze zonna okutuusa bwe yafa, era n'aggyibwako emirimu egy'obuvunaanyizibwa n'ateekebwa mu nnyumba ey'enjawulo. Azaliya n'asigira Yosamu[‡] mutabani we okuvunaanyizibwanga ensonga zonna ez'omu lubiri, era n'afuganga n'abantu ab'omu nsi.

⁶ Ebyafaayo ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Azaliya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

⁷ Awo Azaliya n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi, Yosamu mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Zekkaliya Kabaka wa Isirayiri

⁸ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu omunaana ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Zekkaliya mutabani wa Yerobowaamu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyezi mukaaga. ⁹ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga bajjajjaabe bwe baakola,

[†] 15:5 Mu 2By 26:16-21, Katonda yaleeta ku kabaka ebigenge kubanga y'ewa omulimu ogwa bakabona (laba Lv 13:46) [‡] 15:5 Yosamu yafugira mu kiseera ekyo kyennyini Azaliya ng'akyali mulamu.

n'atakyuka okuva mu bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri.

¹⁰ Awo Sallumu mutabani wa Yabesi, n'asala olukwe n'amuttira mu lujjudde lw'abantu, era n'alya obwakabaka.

¹¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Zekkaliya, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. ¹² Awo ekigambo MUKAMA kye yagamba Yeeku ne kituukirira, era kyali kigamba nti, "Bazzukulu bo balirya obwakabaka bwa Isirayiri okutuusa ku muzzukulu owookuna."

¹³ Awo Sallumu mutabani wa Yabesi n'atandika okufuga mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Uzziya kabaka wa Yuda, era n'afugira omwezi gumu mu Samaliya. ¹⁴ Menakemu mutabani wa Gaadi n'ava e Tiruza n'agenda okulumba Sallumu mutabani wa Yabesi e Samaliya, era n'amutta. Ye n'afuuka kabaka mu kifo kye. ¹⁵ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Sallumu, n'olukwe lwe yasala, byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri. ¹⁶ Mu kiseera ekyo Menakemu n'alumba Tifusa n'azikiriza buli muntu eyalimu, na buli kintu ekyali kikirinaanye ng'atandikira ku nsalo yaakyo ne Tiruza, kubanga tebaamwaniriza. Abakyala abaali embuto nabo n'abatta ng'ababaaga.

Menakemu Kabaka wa Isirayiri

¹⁷ Mu mwaka ogw'amakumi asatu mu mwenda ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka

wa Yuda, Menakemu mutabani wa Gaadi n'alya obwakabaka bwa Isirayiri, era n'afugira emyaka kkumi mu Samaliya. ¹⁸ Yakola ebibi mu maaso ga MUKAMA, era ebbanga lyonna we yabeerera kabaka, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayonoonyesa Isirayiri.

¹⁹ Awo Puli§ kabaka w'e Bwasuli n'alumba Isirayiri, naye Menakemu n'amusuubiza okumuwa ttani amakumi asatu mu nnya eza ffeeza ng'amusaba okumuwanirira n'okumunyweza ku ntebe ey'obwakabaka.

²⁰ Menakemu n'asoloozanga ensimbi ku Bayisirayiri, buli musajja omugagga ng'awaayo gulaamu desimoolo mukaaga eza ffeeza, okuwa kabaka w'e Bwasuli. Awo kabaka w'e Bwasuli n'abaviira mu nsi yaabwe.

²¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Menakemu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri? ²² Menakemu n'afa, Pekakiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Pekakiya Kabaka wa Isirayiri

²³ Mu mwaka ogw'amakumi ataano ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Pekakiya mutabani wa Menakemu n'alya obwakabaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka ebiri. ²⁴ Yakola ebibi

§ 15:19 Puli lye linnya lya kabaka w'e Bwasuli era lye yayitibwanga mu Babulooni. Ate era yayitibwanga Tigulasupireseri III; yafugira wakati wa 745 ne 727 BC (Laba 1By 5:26)

mu maaso ga MUKAMA, n'atakyuka kuleka bibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yayoonyesa Isirayiri. ²⁵ Awo omu ku baserikale be abakulu nga mukulu wa kibinja erinnya lye Peka mutabani wa Lemaliya, ne yeekobaana n'abasajja abalala amakumi ataano Abagireyaadi ne battira Pekakiya wamu ne Alugobu, ne Aliye mu kigo eky'omu lubiri e Samaliya. Peka n'atta Pekakiya, n'alya obwakabaka.

²⁶ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mireembe gya Pekakiya, ne bye yakola byonna, byawandi-ikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri.

Peka Kabaka wa Isirayiri

²⁷ Mu mwaka ogw'amakumi ataano mu ebiri ogw'obufuzi bwa Azaliya kabaka wa Yuda, Peka mutabani wa Lemaliya n'alya obwak-abaka bwa Isirayiri mu Samaliya, era n'afugira emyaka amakumi abiri. ²⁸ Yakola ebibi bya Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yay-onoonyesa Isirayiri.

²⁹ Mu biro bya Peka kabaka wa Isirayiri, Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli n'alumba ebibuga: by'e Iyoni, n'e Aberubsumaaka, n'e Yanoa, n'e Kedesi, n'e Kazoli, n'e Gireyaadi n'e Ggaliraaya, n'ensi yonna eya Nafutaali, abantu baayo n'abatwala nga basibe e Bwasuli. ³⁰ Awo Koseya mutabani wa Era n'asala olukwe okutta Peka mutabani wa Lemaliya, n'amulumba era n'amutta, n'alya obwakabaka mu mwaka ogw'amakumi abiri

ogw'obwakabaka bwa Yosamu mutabani wa Uzziya.

³¹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mireembe gya Peka, ne bye yakola byonna byawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Isirayiri.

Yosamu Kabaka wa Yuda

³² Mu mwaka ogwokubiri ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Yosamu mutabani wa Uzziya n'alya obwakabaka bwa Yuda.

³³ Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusaalemi, ne nnyina erinnya lye nga ye Yerusa muwala wa Zadooki.

³⁴ N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, nga kitaawe Uzziya bwe yakola. ³⁵ Naye ebifo ebigulumivu tebyaggibwawo, era abantu ne beeyongeranga okuweerangayo ssaddaaka n'okwoterezangako obubaane. Yaddaahiriza n'Omulyango ogw'ekyengulu ogwa yeekaalu ya MUKAMA.

³⁶ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mireembe gya Yosamu, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ³⁷ Mu biro ebyo MUKAMA n'atandika okusindikira Yuda abalabe nga Lezini kabaka w'e Busuuli ne Peka mutabani wa Lemaliya. ³⁸ Yosamu n'afa, n'aziikibwa ku biggya bya bajjajaabe mu kibuga kya Dawudi jjajjaawe, Akazi mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

16

Akazi Kabaka wa Yuda

¹ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omusanvu ogw'obufuzi bwa Peka mutabani wa Lemaliya, Akazi* mutabani wa Yosamu kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. ² Akazi yali wa myaka amakumi abiri we yatandikira okufuga, era n'afugira emyaka kkumi na mukaaga mu Yerusalemi. N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA Katonda we, obutafaanana nga jjajjaawe Dawudi. ³ N'atambulira mu ngeri za bassekabaka ba Isirayiri, era n'okuwaayo n'awaayo mutabani we ng'ekiweebwayo, ng'agoberera eby'emizizo eby'amawanga MUKAMA ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri. ⁴ N'awangayo ssaddaaka, era n'ayoterezanga n'obubaane ku bifo ebigulumivu, ku nsozi waggulu, ne wansi wa buli muti.

⁵ Lezini kabaka wa Busuuli ne Peka, mutabani wa Lemaliya kabaka wa Isirayiri ne bambuka okulumba Yerusalemi ne bazingiza Akazi, naye ne batayinza kumuwangula. ⁶ Mu kiseera kye kimu, Lezini kabaka wa Busuuli n'agoba abasajja ba Yuda okuva mu Erasi n'akiddiza Abasuuli, era gye babeera ne leero.

⁷ Awo Akazi n'atuma ababaka eri Tigulasupireseri kabaka w'e Bwasuli, okumugamba nti, "Ndi muddu wo era mutabani wo, nkwegayiridde jjangu ondokole okuva mu mukono gwa kabaka wa Busuuli; n'okuva mu

* **16:1** Akazi yafugira wamu ne kitaawe Yosamu mu 735 BC.

mukono gwa kabaka wa Isirayiri abannumbye†.”
⁸ Akazi n’aggya effeeza ne zaabu ebyabeeranga mu yeekaalu ya MUKAMA, ne mu mawanika ag’omu lubiri lwa kabaka, n’agiweereza ng’ekirabo eri kabaka w’e Bwasuli. ⁹ Awo kabaka w’e Bwasuli n’awulira okwegayirira kwe, n’alumba Ddamasiko, n’akiwamba, n’abantu abaabeerangamu n’abaweereza mu buwanjangu e Kiri, era n’okutta n’atta Lezini.

¹⁰ Awo kabaka Akazi n’agenda e Ddamasiko okusisinkana Tigulasupireseri kabaka w’e Bwasuli, era eyo n’alabayo ekyoto ekyali mu Ddamasiko. Amangwago kabaka Akazi n’aweereza Uliya kabona ekifaananyi ky’ekyoto ekyo, n’engeri gye kiteekwa okuzimbibwa. ¹¹ Awo Uliya kabona n’azimba ekyoto, ng’ebiragiyo bya kabaka Akazi bye yaweereza okuva e Ddamasiko bwe byali, era n’agimaliriza nga kabaka Akazi tannava Ddamasiko. ¹² Kabaka bwe yakomawo okuva e Ddamasiko, n’alaba ekyoto, n’akisemberera era ku kyo n’aweerako ssaddaaka. ¹³ N’aweerayo ssaddaaka ey’ekyokebwa ne ssaddaaka ey’obutta n’ayiwako ne ssaddaaka ey’ekyokunywa, era n’amansirako omusaayi ogw’ebiwewayo olw’emirembe ku kyoto. ¹⁴ N’aggyawo ekyoto eky’ekikomo ekyabeeranga mu maaso ga MUKAMA mu yeekaalu wakati w’ekyoto kye ne yeekaalu ya MUKAMA, n’akiteeka ku luuyi olw’obukiikaddyo obw’ekyoto kye.

† 16:7 Ekikolwa ekyo ekyo Akazi kyaleetera Yerusalemi okugyibwako obwetwaze bwakyo

¹⁵ Awo kabaka Akazi n'alagira Uliya kabona nti, "Ku kyoto ekinene, weerayo ekiweebwayo ekyokebwa eky'enhya n'ekiweebwayo eky'obutta eky'akawungeezi, eky'okuwaayo ekyokebwa ekya kabaka, n'ekyokuwaayo kye eky'obutta, n'ekyokuwaayo ekyokebwa eky'abantu ab'omu nsi, n'ekiweebwayo kyabwe eky'obutta, n'ekiweebwayo kyabwe ekyokunywa. Omansire ku kyoto omusaayi gwonna ogw'ebiweebwayo ebyokebwa, n'omusaayi gwonna ogwa ssaddaaka. Wabula ekyoto eky'ekikomo kinaabeeranga kyange nga kya kwebuuzako." ¹⁶ Uliya kabona n'akola byonna, nga kabaka Akazi bwe yamulagira.

¹⁷ Kabaka Akazi n'atemako emigo gye biyimirwako, ne bensani n'aziggya kwe zaabeeranga, ate n'aggya n'ennyanya okuva ku nte ennume ez'ekikomo, eza giwaniriranga, n'agiteeka ku mayinja amaliire. ¹⁸ N'aggyawo n'ekyabikkanga ku kkubo erya ssabbiiti eryali lizimbiddwa okumpi ne yeekaalu, ate era n'aggyawo n'ekkubo erya kabaka ery'ebweru wa yeekaalu ya MUKAMA, olwa kabaka w'e Bwasuli.

¹⁹ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu bufuzi Akazi, ne bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ²⁰ Awo Akazi n'afa n'aziikibwa ku biggya bya bajjajjaabe mu kibuga kya Dawudi. Keezeekiya mutabani we n'amusikira okuba kabaka.

Koseya, Kabaka eyasembayo owa Isirayiri

¹ Mu mwaka ogw'ekkumi n'ebiri ogw'obufuzi bwa Akazi kabaka wa Yuda, Koseya mutabani wa Era n'afuuka kabaka wa Isirayiri mu Samaliya, n'afugira emyaka mwenda. ² N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, naye tebyenkana nga bassekabaka ba Isirayiri bye baakola.

³ Salumaneseri kabaka w'e Bwasuli n'amulumba, Koseya n'afuuka muddu we era n'amuwanga obusuulu. ⁴ Naye oluvannyuma kabaka w'e Bwasuli n'akizuula nga Koseya yali amuliddemu olukwe, kubanga yali atumye ababaka ewa So kabaka w'e Misiri, ate nga takyaweereza busuulu ewa kabaka w'e Bwasuli, nga bwe yakolanga buli mwaka. Salumaneseri kyeyava amukwata n'amuteeka mu kkomera. ⁵ Awo kabaka w'e Bwasuli n'alumba ensi yonna, n'atuuka e Samaliya, n'akizingiriza emyaka esatu. ⁶ Mu mwaka ogw'omwenda ogwa Koseya, kabaka w'e Bwasuli n'awamba Samaliya, n'atwala Abayisirayiri mu buwanjjanguse* e Bwasuli, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku mugga ogw'e Gozani, ne mu bibuga eby'Abameedi.

Isirayiri Batwalibwa mu Buwanjjanguse olw'Ekibi

⁷ Bino byonna byabaawo kubanga Abayisirayiri bayonoona mu maaso ga MUKAMA Kattonda waabwe, eyali abaggye mu Misiri okuva mu mukono gwa Falaawo, ye kabaka w'e

* **17:6** Guno mulundi gwakubiri ng'Abayisirayiri mu bukiikkono batwalibwa mu buwanjjanguse (laba 15:29)

Misiri. Baasinzanga bakatonda abalala, ⁸ ne bagobereranga empisa za baamawanga MUKAMA ge yali agobye mu maaso gaabwe. Era bagobereranga n'emizizo bassekabaka ba Isirayiri gye baali bataddewo. ⁹ Abayisirayiri ne bakolanga mu nkizo ebyo ebitaali birungi mu maaso ga MUKAMA. Ne bazimba ebifo ebigulumivu mu bibuga byabwe byonna, okuviira ddala ku minaala omwabeeranga abakuumi okutuuka ku kibuga ekiriko bbugwe. ¹⁰ Ne beesimbira empagi ez'amayinja n'eza Baasera, ku buli kasozi akawanvu, ne wansi wa buli muti. ¹¹ Ne bookera obubaane ku buli kifo ekigulumivu ng'amawanga gali MUKAMA ge yali agobye mu maaso gaabwe bwe gaakolanga. Ne bakola ebintu eby'ekivve ne basunguwaza MUKAMA. ¹² Ne basinza ebifaananyi, ate nga MUKAMA yali abalagidde nti, "Temukolanga ekyo." ¹³ MUKAMA n'alabula Isirayiri ne Yuda ng'akozesa bannabbi n'abalabi nti, "Mukyuke muve mu bibi byammwe, mukuume amateeka gange n'ebiragiyo byange, ng'etteeka bwe liri lye nalagira bajjajjammwe, lye nabaweereza nga nkozesa abaddu bange bannabbi."

¹⁴ Naye ne batawuliriza, ne baba bakakanyavu nga bajjajjaabwe bwe baali, abateesiga MUKAMA Katonda waabwe. ¹⁵ Ne banyooma ebiragiyo n'endagaano gye yali akoze ne bajjajjaabwe, n'okulabula kwe yali abawadde. Ne bagoberera bakatonda abataliimu, ate nabo ne bafuuka ebitagasa. Ne bakola ng'amawanga agaali gabeetoolodde bwe gaakolanga, newaakubadde nga MUKAMA yali abalabudde nti, "Temukolanga

ebyo bye bakola.” Ne bakola byonna MUKAMA bye yali abagaanye okukola.

¹⁶ Ne bava ku mateeka ga MUKAMA Katonda waabwe gonna, ne baweesa ebifaananyi by’ennyana bibiri, n’empagi ey’Asera, ne basinza n’eggye lyonna ery’omu ggulu era ne basinzanga ne Baali. ¹⁷ Ne bawaayo abaana baabwe aboobulenzi n’aboobuwala ng’ebiweebwayo mu muliro, ne bakola eby’obufumu n’eby’obulogo, ne beetunda okukola ebibi mu maaso ga MUKAMA, okumusunguwaza.

¹⁸ MUKAMA kyeyava asunguwalira ennyo Isirayiri, n’abagoba mu maaso ge, n’alekawo ekika kya Yuda kyokka.† ¹⁹ Kyokka ne Yuda ne batauuma mateeka ga MUKAMA Katonda waabwe, naye ne bagoberera empisa za Isirayiri. ²⁰ MUKAMA kyeyava aleka ezzadde lyonna erya Isirayiri, n’ababonereza, n’abawaayo mu mikono gy’abanyazi, n’okubagoba n’abagobera ddala okuva mu maaso ge.

²¹ Bwe yayawula Isirayiri ku nnyumba ya Dawudi, ne bafuula Yerobowaamu mutabani wa Nebati kabaka waabwe. Yerobowaamu n’aleetera Isirayiri okuviira ddala ku mukama, n’abayonoonyesa n’okusingawo. ²² Abaana ba Isirayiri ne batambulira mu bibi byonna Yerobowaamu bye yakola, ne batabirekaayo, ²³ okutuusa MUKAMA lwe yabaggyira ddala okuva mu maaso ge, nga bwe yali abalabudde ng’ayita

† **17:18** Obwakabaka obw’omu Bukiikaddyo baali bazzukulu ba Simyoni ne Benyamini, wabula Yuda ky’ekika kyokka ekyekuuma okutambuliranga mu mateeka ga MUKAMA (laba 1Bk 11:31-32).

mu baddu be bannabbi. Awo Abayisirayiri ne batwalibwa mu buwanḡanguse mu nsi eya Bwasuli, gye bali ne kaakano.

Abayisirayiri Babeera awamu n'Abasuuli

²⁴ Awo kabaka w'e Bwasuli n'akuḡḡaanya abantu okuva e Babulooni, Kusa, Ava, Kamasi ne Sefavayimu, n'abaleeta mu bibuga bya Samaliya, Abayisirayiri mwe baabeeranga, Samaliya ne bakitwalira ddala era ne babeera mu bibuga byakyo. ²⁵ Ku ntandikwa bwe babeeramu ne batasinza MUKAMA, kyeyava abasindikira empologoma‡ ne zitta abamu ku bo. ²⁶ Kabaka w'e Bwasuli n'ategeezebwa nti, "Amawanga ge watwala n'obateeka mu bibuga bya Samaliya tebamanyi tteeka lya Katonda w'ensi eyo,§ kyeyavudde abasindikira empologoma okubatta, kubanga tebamanyi Katonda w'ensi kye yee-taaga."

²⁷ Amangwago kabaka w'e Bwasuli n'alagira nti, "Mutumeyo omu ku bakabona be mwawamba okuva mu Samaliya agende abeere eyo, ayigirize abantu amateeka ga Katonda w'ensi eyo." ²⁸ Awo omu ku bakabona eyali awanḡangusibbwa okuva mu Samaliya n'agenda n'abeera e Beseri, n'abayigiriza bwe kibagwanira okusinza MUKAMA.

‡ **17:25** Mu biro ebyo empologoma zaali zeeyongedde obungi, olw'ekitundu ekyo okuggwaamu abantu (Lv 26:21-22) § **17:26** Kabona oyo eyaliwo mu biseera ebyo, y'omu ku bakabona ab'ennyana eya zaabu Yerobowaamu gye yabumbisa (1Bk 12:31)

²⁹ Nawaakubadde nga kabona yagendayo, buli ggwanga beekolera bakatonda baabwe, ne batabeeka mu masabo Abasamaliya ge baali bazimbye ku bifo ebigulumivu mu bibuga byabwe. ³⁰ Abasajja ab'e Babulooni ne bakola Sukkosubenosu, abasajja ab'e Kuusi ne bakola Nengali, abasajja ab'e Kamasi ne bakola Asima: ³¹ Abavi ne bakola Nibukazi ne Talutaki, Abasefavayimu ne bookera abaana baabwe mu muliro, nga babawaayo ng'ebiweebwayo eri Adulamereki ne Anammereki, bakatonda ba Sefavayimu. ³² Baasinzanga MUKAMA, naye ne balonda n'abantu ab'engeri zonna okuva mu bokka ne bokka okuba bakabona, ab'ebifo ebigulumivu, abaabaweerangayo ssaddaaka mu masabo ag'ebifo ebigulumivu. ³³ Ne basinzanga MUKAMA, naye nga bwe baweereza ne bakatonda baabwe, ng'empisa ez'amawanga gye baali bavudde bwe zalinga.

³⁴ Ne leero bakyeyisa mu ngeri y'emu. Tebasinza MUKAMA so tebagoberera biragiro n'amateeka MUKAMA bye yalagira bazzukulu ba Yakobo, gwe yatuuma Isirayiri. ³⁵ MUKAMA bwe yakola endagaano n'Abayisirayiri, yabalagira nti, "Temusinzanga bakatonda balala, so temubavuunamiranga so temubaweerezanga, wadde okuwaayo ssaddaaka gye bali. ³⁶ Mwekuumenga okugobereranga ebiragiro n'amateeka, n'etteeka, n'ekiragiro bye yabawandiikira. Temusinzanga bakatonda abalala. ³⁷ Naye musinzanga MUKAMA eyabaggya mu Misiri n'amaanyi amangi n'omukono gwe, gwe yagolola. Oyo ggwe

munavuunamiranga era ne muwaayo ssaddaaka eri ye. ³⁸ Temwerabiranga endagaano gye nakola nammwe, era temusinzanga bakatonda abalala. ³⁹ Wabula musinzanga MUKAMA Katonda wammwe, kubanga y'anaabalokolanga mu mukono gw'abalabe bammwe bonna."

⁴⁰ Naye ne batawuliriza, ne beeyongeranga mu mpisa zaabwe ez'edda. ⁴¹ Newaakubadde ng'amawanga ago baasinzanga MUKAMA, kyokka beeyongeranga okusinza bakatonda baabwe. Ne leero abaana baabwe ne bazzukulu baabwe bakola nga bajjajaabwe bwe baakolanga.

18

Keezeekiya Kabaka wa Yuda

¹ Mu mwaka ogwokusatu ogw'obufuzi bwa Koseya mutabani wa Era kabaka wa Isirayiri, Keezeekiya mutabani wa Akazi kabaka wa Yuda, n'atandika okufuga. ² Yali wa myaka amakumi abiri mu etaano, we yatandikira okufuga, n'afugira emyaka amakumi abiri mu mwenda mu Yerusaalemi, n'erinnya lya nnyina ye yali Abi muwala wa Zekkaliya. ³ N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA nga jjajjaawe Dawudi bwe yakola. ⁴ N'aggyawo ebifo ebigulumivu n'amenyaamenya amayinja amoole, n'atema n'empagi eza Baasera. N'amenyaamenya omusota ogw'ekikomo Musa gwe yakola, kubanga ne mu biro ebyo Abayisirayiri baagwoterezangako obubaane.

⁵ Keezeekiya yeesiga MUKAMA, Katonda wa Isirayiri, ne wataba n'omu eyamwenkana ku

bakabaka bonna aba Yuda mu abo abaamu-sooka ne mu abo abamuddirira. ⁶ N'anywerera ku MUKAMA, n'ataleka kumugoberera, era n'akuuma n'amateeka MUKAMA ge yawa Musa. ⁷ MUKAMA n'abeera wamu naye, era n'abeera n'omukisa mu buli kye yakolanga. N'agyemera kabaka w'e Bwasuli, n'agaana okumuweereza. ⁸ N'awangula Abafirisuuti, mu buli kigo na buli kibuga ekyaliko bbugwe, okuva e Gaza n'okutuuka ku nsalo zaakyo.

⁹ Mu mwaka ogwokuna ogw'obufuzi bwa Keezeekiya, ate nga gwe mwaka ogw'omusanvu ogw'obufuzi bwa Koseya mutabani wa Era, kabaka wa Isirayiri, Salumaneseri kabaka w'e Bwasuli n'alumba Samaliya n'akizingiza. ¹⁰ Bwe wayitawo emyaka esatu, mu mwaka ogw'omukaga ogw'obufuzi bwa Keezeekiya, ate nga gwe mwaka ogw'omwenda ogwa Koseya kabaka wa Isirayiri, Samaliya ne kiwambibwa. ¹¹ Kabaka w'e Bwasuli n'atwala Abayisirayiri e Bwasuli mu buwanjanguuse, n'abateeka mu Kala, ne mu Kaboli ku mugga gw'e Gozani ne mu bibuga by'Abameedi, ¹² kubanga tebagondera ddoobozi lya MUKAMA Katonda waabwe, naye baasobya endagaano ye, n'ebyo byonna Musa omuddu wa Katonda bye yalagira. Naye ne batabiwulirizza wadde okubigondera.

¹³ Awo mu mwaka ogw'ekkumi n'ena ogw'obufuzi bwa kabaka Keezeekiya, Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli n'alumba ebibuga byonna ebyaliko bbugwe ebya Yuda, n'abiwamba. ¹⁴ Awo Keezeekiya kabaka wa Yuda n'aweereza obubaka eri kabaka w'e

Bwasuli e Lakisi ng'agamba nti, "Nnyonoonye mu maaso go; ddayo ondeke. Nnaakusasula byonna by'ononsalira." Kabaka w'e Bwasuli n'awooza ku Keezeekiya kabaka wa Yuda ttani kkumi eza ffeeza ne ttani emu eya zaabu. ¹⁵ Keezeekiya n'amuwa ffeeza yonna eyali mu yeekaalu ya MUKAMA n'eyo eyali mu mawanika ag'omu lubiri.

¹⁶ Mu kiseera ekyo Keezeekiya kabaka wa Yuda n'aggyako zaabu gwe yali atadde ku nzigi ne ku minyolo egya yeekaalu ya MUKAMA, n'amuwa kabaka w'e Bwasuli.

Sennakeribu Atiisatiisa Yerusaalemi

¹⁷ Kabaka w'e Bwasuli n'atuma Talutani, omuduumizi we ow'oku ntikko, Labusalisi, omukulu wa bakungu, ne Labusake omuduumizi we alwanira ku ttale n'eggye eddene, okuva e Lakisi okugenda ewa kabaka Keezeekiya e Yerusaalemi. Ne batuuka e Yerusaalemi, ne bakoma awali olusalosalo olw'ekidiba eky'engulu* ekiri ku kkubo ery'Ennimitiro ey'Omwozi w'Engoye. ¹⁸ Awo ne bayita kabaka, naye Eriyakimu mutabani wa Kirukiya eyali ssabakaaki, Sebuna omuwandiisi ne Yowa mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda gye bali.

¹⁹ Awo Labusake n'abagamba nti, "Mutegeeze Keezeekiya nti,

" 'Bw'ati bw'ayogera kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli nti, Kiki kye weesiga?

* **18:17** Ekidiba eky'engulu kye kidiba ekyasimibwa Keezeekiya okugyanga amazzi okuva oluzzi Gikoni we lutandikira.

20 Olowooza nti ebigambo obugambo, kakoddyo akalaga amaanyi n'obuvumu mu kulwana? Ani gwe weesiga, n'okujeema n'onjeemera? 21 Laba nno, weesize Misiri, olumuli olwo olwatifu, oluyinza okufumita omukono gw'omuntu ne lumuleetako ekiwundu. Bw'atyo bw'ali Falaawo, ye kabaka w'e Misiri eri abo bonna abamwesiga. 22 Ate era bw'onjamba nti, "Twesize MUKAMA Katonda waffe," oyo si y'omu Keezeekiya gwe yaggyirawo ebifo ebigulumivu n'ebyoto, ng'agamba Yuda ne Yerusaalemi nti, "Munaasinzizanga mu maaso g'ekyoto kino mu Yerusaalemi"?

23 "Kale nno, jjangu oteese ne mukama wange kabaka w'e Bwasuli, nange n'akuwa embalaasi enkumi bbiri bw'onooba ng'olina abeebagazi. 24 Onooyinza otya okuwanguka omu ku baserikale ba mukama wange asembayo, bw'onooba nga weesiga amagaali n'abeebagala embalaasi ab'e Misiri? 25 Olowooza nti nnyinza okujja okutabaala ekifo kino n'okukizikiriza awatali kigambo kya MUKAMA? MUKAMA yennyini yanjambye nyambuke nzikirize ensi eno."

26 Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, Sebuna ne Yowa ne bagamba Labusake nti, "Tukwegayiridde yogera eri abaddu bo mu lulimi Olusuuli, kubanga tulutegeera. Toyogera naffe mu lulimi olw'Abayudaaya ng'abantu bonna abali ku bbugwe bawuliriza."

27 Naye Labusake n'abaddamu nti, "Mulowooza nti mukama wange yantuma eri

mukama wammwe n'eri mmwe okwogera ebigambo bino, so si eri abasajja abatudde ku bbugwe, abali mu kabi nammwe kubanga oku-faanana nga mmwe bagenda kulya empitambi yaabwe n'okunywa omusulo gwabwe?"

²⁸ Awo Labusake n'ayimirira n'akoowoola mu ddooboozi ery'omwanguka mu lulimi olw'Abayudaaya nti, "Muwulire ekigambo kya kabaka omukulu, kabaka w'e Bwasuli!
²⁹ Bw'ati bw'ayogera kabaka nti, 'Keezeekiya tabalimbanga, kubanga taliyinza kubalokola mu mukono gwange. ³⁰ Temuganya Keezeekiya kubasendasenda mwesige MUKAMA ng'agamba nti, MUKAMA alibalokola, era n'ekibuga kino tekiriweebwayo mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.'

³¹ "Temuwuliriza Keezeekiya. Bw'ati bw'ayogera kabaka w'e Bwasuli nti, 'Mutabagane nange mujje gye ndi, buli omu ku mmwe anywe okuva mu muzabbibu ggwe, buli muntu ku mutiini gwe, na buli muntu anywe amazzi ag'omu kidiba kye ye;† ³² okutuusa lwe ndijja ne mbatwala mu nsi efaanana ensi yammwe, ensi ey'enjaano n'omwenge omusu, ensi ey'emigaati n'ennimiro ez'emizabbibu, ensi ey'amafuta aga zeyituuni n'omubisi gw'enjuki, mube balamu muleme okufa.'

"Temuwuliriza Keezeekiya kubanga abawabya bw'agamba nti, 'MUKAMA alibalokola.' ³³ Waliwo katonda n'omu owa baamawanga eyali alokodde ensi ye mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli?"

† **18:31** Amakulu g'ekyo nti wajja kubaawo emirembe, n'obutebenkevu, n'enkulaakulana

³⁴ Bali ludda wa bakatonda b'e Kamasi n'ab'e Alupadi? Bali ludda wa bakatonda b'e Sefavayimu, ab'e Kena n'ab'e Yiva? Baali balokodde Samaliya mu mukono gwange? ³⁵ Ani ku bakatonda abo bonna ab'ensi ezo eyali alokodde ensi ye mu mukono gwange, mulyoke mulwooze nti MUKAMA alirokola Yerusaalemi mu mukono gwange?"

³⁶ Naye abantu ne basirika ne bataddamu kigambo na kimu, kubanga kabaka yali alagidde nti, "Temumuddamu."

³⁷ Awo Eriyakimu mutabani wa Kirukiya, eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne Yowa mutabani wa Asafu omujjukiza ne bagenda eri Keezeekiya nga bayuzizza engoye zaabwe, ne bamutegeeza ebigambo Labusake bye yali ayogedde.

19

Okulokolebwa *Kwa* *Yerusaalemi*
Kutegezebwa

¹ Kabaka Keezeekiya olwawulira ebyo byonna, n'ayuzza ebyambalo bye, n'ayambala ebibukutu, n'alaga mu yeekaalu ya MUKAMA.

² N'atuma Eriyakimu eyali ssabakaaki, ne Sebuna omuwandiisi ne bakabona ab'oku ntikko, nga bonna bambadde ebibukutu, okugenda eri Isaaya nnabbi mutabani wa Amozi. ³ Ne bamugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera Keezeekiya nti Leero lunaku lwa buyinike, era lwa kunenyezebwa, era lwa kuswazibwa, ng'abaana bwe batuuka okuzaalibwa, naye ne wataba maanyi ga ku bazaala. ⁴ Kiyinzika

okuba nga MUKAMA Katonda wo yawulidde obubaka bwonna obwa Labusake, mukama we kabaka w'e Bwasuli bwe yaweereza ng'anyooma Katonda omulamu, era nti amunenye olw'ebigambo byonna MUKAMA Katonda wo by'awulidde. Noolwekyo ssabira ekitundu ekikyasisigaddewo."

⁵ Awo abakungu ba Kabaka Keezeekiya bwe baatuuka eri Isaaya, ⁶ Isaaya n'abagamba nti, "Mutegeeze mukama wammwe nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti, Ebigambo by'owulidde, abaddu ba kabaka w'e Bwasuli bye banvumye, tebikutiisa. ⁷ Wuliriza! Nzija kumuteekamu omwoyo, awulire olugambo ku bikwata ku nsi ye addeyo mu nsi ye, era gye ndimuzikiririza n'ekitala.'"

⁸ Labusake bwe yawulira nti kabaka w'e Bwasuli avudde mu Lakisi, n'avaayo, n'asanga kabaka ng'alwana ne Libuna.

⁹ Awo Sennakeribu n'afuna obubaka obukwata ku Tiraka kabaka w'e Esiyopya nti, "Laba amaliridde okulwana naawe," era n'addamu n'atuma ababaka eri Keezeekiya ng'agamba nti, ¹⁰ "Bwe muti bwe munagamba Keezeekiya kabaka wa Yuda nti, 'Tokkiriza Katonda wo gwe weesiga kukulimbimba ng'akusuubiza nti Yerusalemi teriweebwayo mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli.' ¹¹ Ekyamazima wawulira bakabaka b'e Bwasuli kye bakoze amawanga gonna, nga bagasaanyizaawo ddala. Olowooza nti olirokolebwa? ¹² Bakatonda baamawanga ag'e Gozani, n'e Kalani, n'e Lezefu, n'abantu ba Adeni abaali mu Terasali, abasaanyizibwawo

bajjajjange, babalokola? ¹³ Kabaka w'e Kamasi, kabaka w'e Alupadi, kabaka w'ekibuga kya Se-favayimu, oba kabaka w'e Kena oba kabaka w'e Yiva, bali ludda wa?"

Okusaba kwa Keezeekiya

¹⁴ Keezeekiya n'afuna ebbaluwa eyaleetebwa ababaka, n'agisoma. N'ayambuka n'agenda mu yeekaalu ya MUKAMA, n'agyanjuluzza mu maaso ga MUKAMA. ¹⁵ Keezeekiya n'asaba eri MUKAMA ng'agamba nti, "Ayi MUKAMA Katonda wa Isirayiri, atuula waggulu ku bakerubi, ggwe wekka, ggwe Katonda ow'obwakabaka bwonna obw'ensi, era ggwe wakola eggulu n'ensi. ¹⁶ Otege okutu kwo, Ayi MUKAMA, owulire; ozibule amaaso go Ayi MUKAMA, olabe; owulire ebigambo bya Sennakeribu, byayogedde ng'avvoola Katonda omulamu.

¹⁷ "Kya mazima, Ayi MUKAMA, nti bakabaka b'e Bwasuli baazikiriza amawanga n'ensi zaabwe, ¹⁸ ne basuula bakatonda baabwe mu muliro. Naye abo tebaali Katonda, baali mirimu gy'emikono gy'abantu, nga mbaawo n'amayinja, era kyebaava bazikirizibwa. ¹⁹ Kaakano, Ayi MUKAMA, Katonda waffe, tukwegayiridde, otulokole mu mukono gwe, amawanga gonna ku nsi gamanye nga ggwe, Ayi MUKAMA, gwe Katonda wekka."

Isaaya Ayogera Ebyobunnabbi ku kugwa kwa Sennakeribu

²⁰ Awo Isaaya mutabani wa Amози n'aweereza Keezeekiya obubaka nti: "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, Mpulidde

okusaba kwo ku bikwata ku Sennakeribu kabaka w'e Bwasuli. ²¹ Kino kye kigambo MUKAMA ky'ayogedde ku bimukwatako:

“‘Omuwala wa Sayuuni embeerera akunyooma era akusekerera.

Omuwala wa Yerusaalemi akunyeenyeza omutwe gwe nga bw'odduka.

²² Ani gw'ovumye era n'ovvoola?

Ani gw'okandulidde eddoboosi lyo, era ani gw'oyimusirizza amaaso go n'amalala? Obikoze Omutukuvu wa Isirayiri!

²³ Ojereze Mukama

ng'oyita mu babaka bo.

Era ogambye nti,

“Nninye ku ntikko z'ensozi

n'amagaali gange amangi,

ku ntikko ezisingirayo ddala obuwanvu eza Lebanoni.

Ntemye emivule egisingirayo ddala obuwanvu

n'emiberosi gyayo egisingirayo ddala obulungi.

Ntuuse ne mu bifo ebisingirayo ddala okuba ebikusike

ne mu bibira ebisingirayo ddala okuba ebirungi.

²⁴ Nsimye enzizi mu bannamawanga,

n'enywa amazzi gaamu.

Nkazizza emigga egy'e Misiri gyonna,

nga ngirinnyirira n'ebisinziro by'ebigere byange.”

²⁵ “‘Tewawulira nga nakisalawo dda?

Mu biro eby'edda nakiteekateeka,
era kaakano nkituukirizza,
olyoke ofuule ebibuga ebiriko bbugwe
okuba ng'entuumo y'amayinja.

26 Ababituulamu tebakyalina buyinza,
batekemuse era baswazibbwa.
Bafaanana ng'ebimera eby'omu nnimiro,
ng'omuuddo omubisi,
ng'omuuddo ogusibuse mu busolya
bw'ennyumba,
ne gutugibwa nga tegunnakula.

27 “ ‘Naye mmanyi obutuuliro bwo
era mmanyi okufuluma kwo n'okuyingira
kwo
n'obuswandi bw'ondaga.

28 Kubanga ondaze obuswandi bwo,
n'obujoozi bwo
ne mbuwulira mu matu gange,
kyendiva nteeka eddobo lyange mu nnyindo
yo
n'olukoba lwange mu mumwa gwo,
era oliddirayo mu kkubo lye wajjiramu.’

29 “Era kano ke kanaaba akabonero ko, ggwe
Keezeekiya.

“Omwaka guno olirya ekyo ekimera kyokka,
ne mu mwaka ogwokubiri ekiriva mw'ekyo.
Naye mu mwaka ogwokusatu siga era okungule;
era simba ennimiro ez'emizabbibu, olye ku
bibala bya kwo.

30 Ekitundu ekisigaddewo eky'ennyumba ya Isir-
ayiri

kyekiriva kiddamu ne kisimba emizi wansi,
ne kibala ebibala waggulu.

³¹ Mu Yerusaalemi muliva ekitundu ekifisseewo,
ne mu Lusozi Sayuuni ne muva abali-
wona.

Obuggya bwa MUKAMA ow'Eggye bulikituukiriza.

³² “Noolwekyo bw’ati bw’ayogera MUKAMA ku
bikwata ku kabaka w’e Bwasuli, nti,
“ ‘Kabaka oyo taliyingira mu kibuga kino,
wadde okulasayo akasaale.

Talikisemberera n’engabo
newaakubadde okutuumako ekifunvu
ng’akitaayiza.

³³ Ekkubo lye yakwata ng’ajja, omwo
mw’aliddira,
naye taliyingira mu kibuga kino,
bw’ayogera MUKAMA.

³⁴ Ndirwanirira ekibuga kino nkirokole,
ku lwange, ne ku lw’omuuddu wange
Dawudi.’ ”

³⁵ Ekiro ekyo malayika wa MUKAMA n’agenda
mu nkambi ey’Abasuuli n’atta abasajja emitwalo
kkumi na munaana mu enkumi ttaano. Ku
makya abantu bwe baagolokoka, laba nga bonna
mirambo. ³⁶ Awo Sennakeribu kabaka w’e
Bwasuli n’ava mu nkambi, n’addayo ewuwe,
n’agenda n’abeera e Nineeve.

³⁷ Awo bwe yali ng’asinziza mu ssabo lya
katonda we Nisuloki Adulammereki ne Salezeri
batabani be ne bamutta n’ekitala, ne baddukira
mu nsi y’e Alalati. Esaladoni mutabani we
n’amusikira.

20

Okulwala kwa Keezeekiya

¹ Mu biro ebyo Keezeekiya n'alwala n'abulako katono okufa. Nnabbi Isaaya mutabani wa Amози n'agenda gy'ali n'amugamba nti, "Bw'ati bw'ayogera MUKAMA nti: Teekateeka ennyumba yo, kubanga ogenda kufa so togenda kuwona."

² Keezeekiya ne yeekyusa n'atunuulira ekisenge, ne yeegayirira MUKAMA ng'agamba nti, ³ "Jjukira, Ayi MUKAMA Katonda, nga bwe ntambulidde mu maaso go mu bwesigwa n'omutima ogutuukiridde, era ne nkola ebirungi mu maaso go." Keezeekiya n'akaaba nnyo.

⁴ Awo Isaaya bwe yali nga tannava mu luggya olwa wakati, ekigambo kya MUKAMA ne kimujjira nti, ⁵ "Ddayo ogambe Keezeekiya omukulembeze w'abantu bange nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa jjajjaawo Dawudi nti: Mpulidde okusaba kwo, era n'amaziga go ngalabye. Nzija kukuwonya. Oluvannyuma lw'ennaku ssatu onooyambuka n'olaga mu yeekaalu ya MUKAMA. ⁶ Ndikwongerako emyaka emirala kkumi n'ettaano, era laba ndikulokola ggwe n'ekibuga kino mu mukono gwa kabaka w'e Bwasuli, nga nnwanirira ekibuga kino ku lwange nze ne ku lw'omuuddu wange Dawudi.'"

⁷ Awo Isaaya n'alagira baleete ekitole ky'ettiini, ne bakisiiga ku jjute, Keezeekiya n'awona.

⁸ Keezeekiya yali abuuzizza Isaaya nti, "Kabonero ki akalindaga nti MUKAMA

amponyenza, era nti ndyambuka mu yeekaalu ya MUKAMA nga wayiseewo ennaku ssatu?"

⁹ Isaaya n'addamu nti, "Kano ke kaliba akabonero gy'oli okuva eri MUKAMA nti ajja kutuukiriza kye yasubiza: ekisiikirize kinaatambula mu maaso amadaala kkumi, oba kinaaddayo emabega amadaala kkumi?"

¹⁰ Keezeekiya n'addamu nti, "Kintu kyangu nnyo ekisiikirize okugenda mu maaso amadaala kkumi, Noolwekyo kiddeyo emabega amadaala kkumi."

¹¹ Awo Isaaya n'akoowoola erinnya lya MUKAMA, era MUKAMA n'azzaayo ekisiikirize emabega amadaala kkumi okuva ne we kyali ku madaala ga Akazi.

Obusirusiru bwa Keezeekiya

¹² Mu biro ebyo Berodakubaladani mutabani wa Baladani kabaka w'e Babulooni n'aweereza Keezeekiya ebbaluwa n'ekirabo, kubanga yawulira nti Keezeekiya yali alwadde.

¹³ Keezeekiya n'ayaniriza ababaka abaleeta ebbaluwa, n'abalambuza amawanika ge gonna omwali eby'omuwendo ebingi ng'effeeza, ne zaabu, n'ebyalooosa n'amafuta ag'omuwendo omungi. Yabalambuza ennyumba omwali ebyokulwanyisa, n'ebby'omuwendo ebirala ebyali mu mawanika ge. Tewali kintu mu lubiri wadde mu bwakabaka bwe bwonna Keezeekiya ky'ataabalaga.

¹⁴ Awo nnabbi Isaaya n'agenda eri Kabaka Keezeekiya n'amubuuza nti, "Abasajja abo bagambye ki era bavudde wa?"

Keezeekiya n’addamu nti, “Bavudde mu nsi ey’ewala mu Babulooni.”

¹⁵ Nnabbi n’amubuuza nti, “Balabye ki mu lubiri lwo?”

N’addamu nti, “Balabye buli kintu mu lubiri lwange, tewali na kimu ku by’omu mawanika gange kye nabakwese.”

¹⁶ Isaaya n’agamba Keezeekiya nti, “Wuliriza MUKAMA Katonda ky’agamba: ¹⁷ Laba, ekiseera kijja byonna ebiri mu lubiri lwo, ne byonna bajajjaabo bye baatereka, lwe biritwalibwa e Babulooni. Tewaliba kintu ekirisigalawo,” bw’ayogera MUKAMA. ¹⁸ “Era abamu ku baz-zukulu bo, ab’omubiri gwo n’omusaayi gwo, abaliba bakuzaaliddwa balitwalibwa mu busibe, era baliba balaawe mu lubiri lwa kabaka w’e Babulooni.”

¹⁹ Keezeekiya n’addamu nti, “Ekigambo kya MUKAMA ekyo ky’oyogedde kirungi.” Yalowooza mu mutima gwe nti, “Kasita, emirembe n’obutebenkevu binaabeerangawo mu mirembe gyange.”

²⁰ Ebirala byonna ebyabaawo mu mirembe gya Keezeekiya n’ebyobuzira bye byonna, ne bwe yakola ekidiba n’omudumu omunene ebyaleetanga amazzi mu kibuga, tebyawandiikibwa mu kitabo ky’ebyafaayo eky’ebyomumirembe bya bassekabaka ba Yuda? ²¹ Keezeekiya n’afa, mutabani we Manase n’amusikira okuba kabaka.

21

Manase Kabaka wa Yuda

¹ Manase yatandika okufuga ng'alina emyaka kkumi n'ebiri, era n'afugira emyaka amakumi ataano mu etaano mu Yerusaalemi. Nnyina ye yali Kefuziba. ² N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, ng'atambulira mu makubo amabi ag'amawanga MUKAMA ge yali agobye mu maaso g'Abayisirayiri. ³ Yaddamu n'azimba ebifo ebigulumivu eby'okusamira, Keezeekiya kitaawe bye yali amenye: era yazimba n'ebyoto ebya Baali, n'asimba n'empagi kya Asera, nga Akabu kabaka wa Isirayiri bwe yakola, n'okusinza n'asinza eggye ery'omu ggulu. ⁴ Yazimba n'ebyoto mu yeekaalu ya MUKAMA, MUKAMA gye yali ayogeddeko nti, "Mu Yerusaalemi mwe mulibeera Erinnya lyange." ⁵ Era yazimbira eggye lyonna ery'omu ggulu ebyoto mu mpya zombi eza yeekaalu ya MUKAMA. ⁶ N'awaayo mutabani we okuba ekyokebwa, ng'akola eby'obufumu n'eby'obulogo, ate ng'alagulwa n'abaliko emizimu, n'abalogo. N'akola ebibi bingi mu maaso ga MUKAMA, era n'amusunguwaza.

⁷ Yaddira ekifaananyi ekyole ekya Asera n'akiteeka mu yeekaalu, MUKAMA gye yali ayogeddeko ng'agamba Dawudi ne mutabani we Sulemaani nti, "Mu Yeekaalu eno ne mu Yerusaalemi, bye nneeroboza mu bika byonna ebya Isirayiri, mwe munaabeeranga erinnya lyange emirembe gyonna. ⁸ Siriddayo nate kujja bigere eby'Abayisirayiri mu nsi gye nawa bajajjaabwe, bwe baneekuumanga okukola bye nabalagira byonna wamu n'amateeka omuddu wange Musa ge yabawa."

9 Naye abantu tebaawuliriza, era Manase n'abasendasenda okukola ebibi okusinga n'ebyo amawanga MUKAMA ge yazikiririza mu maaso g'Abayisirayiri bye gaakola.

10 Awo MUKAMA n'ayogerera mu baddu be bannabbi 11 nti, "Olw'emizizo gino Manase kabaka wa Yuda gy'akoze, ng'ayonoona okusinga Abamoli abaamusooka bye baakola, n'ayonoonyesa Yuda n'ebifaananyi bye, 12 bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, 'Ndireeta ku Yerusaalemi ne ku Yuda obubi obusingirayo ddala, era na buli muntu alikiwulira, alisasamala. 13 Ndigolola omuguwa ogwakozezebwa ku Samaliya n'ejinja erigerera eryakozezebwa ku nnyumba ya Akabu eri Yerusaalemi, era ne mmalirawo ddala Yerusaalemi ng'omuntu bw'akomba esowaani okumalirako ddala emmere, n'okugifuula n'agifuula. 14 Era ndyabulira ekitundu ekyafikkawo eky'obusika bwange, ne nkigabula mu mukono gw'abalabe baabwe, ne bababbako buli kantu, 15 kubanga baakola ebibi mu maaso gange, ne bansunguwaza nnyo okuviira ddala ku lunaku bajajjaabwe kwe baaviirako mu Misiri n'okutuusa ku lunaku lwa leero.' "

16 Ate, era Manase yayiwa omusaayi mungi gw'abo abataaliko musango, n'agujjuza Yerusaalemi, obutasaako ebibi ebirala bye yayonoonyesa Yuda, ne bakola ebibi mu maaso ga MUKAMA. 17 Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Manase, ne byonna bye yakola, okwo nga kwe kuli n'ebibi bye yakola, tebyawandiikibwa mu kitabo

eky'ebynomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?
¹⁸ Awo Manase n'afa, n'aziikibwa mu nnimiro ey'olubiri lwe, ye nnimiro ya Uzza, ne mutabani we Amoni n'amusikira okuba kabaka.

Amoni Kabaka wa Yuda

¹⁹ Amoni lwe yatandika okufuga, yali awezezza emyaka amakumi abiri mu ebiri, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka ebiri. Nnyina ye yali Mesullemesi muwala wa Kaluzi ow'e Yotuba. ²⁰ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga kitaawe bwe yakola. ²¹ N'atambulira mu ngeri za kitaawe, n'asinzanga ebifaananyi kitaawe bye yasinzanga. ²² Yava ku MUKAMA, Katonda wa bajajjaabe, n'atatambulira mu kkubo lya MUKAMA.

²³ Awo abakungu ba Amoni ne bamusalira olukwe, ne bamuttira mu lubiri lwe. ²⁴ Awo olwatuuka, abantu mu nsi ne beekobaana, ne batta abo bonna abaali mu lukwe olw'okumutta, era ne bafuula Yosiya mutabani we kabaka.

²⁵ Ebyafaayo ebirala ebyabaawo mu mirembe gya Amoni, tebyawandiikibwa mu kitabo eky'ebynomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?
²⁶ Kabaka n'aziikibwa mu ntaana ye mu nnimiro ya Uzza, mutabani we Yosiya n'amusikira okuba kabaka.

22

Ekitabo ky'Amateeka Kizuulibwa

¹ Yosiya n'atandika okufuga nga wa myaka munaana, era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka amakumi asatu mu gumu, ng'erinnya lya nnyina

ye Yedida, muwala wa Adaya ow'e Bozukasi.
² N'akola ebirungi mu maaso ga MUKAMA, ng'atambulira mu ngeri za jjajjaawe Dawudi, awatali kutaaganaaga.

³ Mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiya, kabaka n'atuma omuwandiisi Safani mutabani wa Azaliya ate muzzukulu wa Mesullamu okulaga mu yeekaalu ya MUKAMA. N'amugamba nti, ⁴ "Yambuka eri Kirukiya kabona Asinga obukulu, akutegeeze omuwendo gw'ensimbi ezireeteddwa mu yeekaalu ya MUKAMA abaggazi ze basoloozezza ku bantu. ⁵ Ensimbi ezo zikwasibwe abasajja abaalondebwa okulabirira omulimu ogwa yeekaalu basasule abakozi abaddaabiriza yeekaalu ya MUKAMA, ⁶ ababazzi, n'abazimbi, n'abaasa b'amayinja. Ate era baguleko n'embaawo n'amayinja amateme nga byonna bya kuddaabiriza yeekaalu. ⁷ Naye tebabuuzibwa engeri gye bakozezeamu ensimbi ezo, kubanga basajja abakola n'obwesigwa."

⁸ Awo Kirukiya kabona asinga obukulu n'ategeeza Safani omuwandiisi nti, "Ekitabo eky'Amateeka nkizudde we kibadde mu yeekaalu*." N'akiwa Safani n'akisoma. ⁹ Safani omuwandiisi n'addayo eri kabaka n'amugamba nti, "Abakungu bawaddeyo ensimbi ezibadde mu yeekaalu ya MUKAMA era bazikwasizza

* **22:8** Okuzuula okwo kwe kulaga obujeemu bwa Isir-ayiri obungi ennyo eri Katonda mu biro bya Manase. Ekitabo eky'Amateeka ekyazuulibwa kye kitabo Eky'amateeka Olwokubiri.

abakozi n’abalabirizi ab’omulimu okuzikozesa n’okulabirira enkozesa yaazo.”¹⁰ Ate era Safani omuwandiisi n’ategeeza kabaka nti, “Kirukiya kabona, ampadde ekitabo.” Awo Safani n’akisomera kabaka.

¹¹ Kabaka bwe yawulira ebigambo ebyasomebwa okuva mu Kitabo eky’Amateeka n’ayuzabwamba bya. ¹² N’alagira Kirukiya kabona, Akikamu mutabani wa Safani, ne Akubooli mutabani wa Mikaaya, ne Safani omuwandiisi, ne Asaya omuweereza wa kabaka nti, ¹³ “Mugende mumbuulize eri MUKAMA, nze, n’abantu bange ne Yuda yonna ku bigambo ebiwandikiddwa mu kitabo kino ekizuwidwa. Obusungu bwa MUKAMA bungibwo gye tuli olwa bajjajaffe obutawuliriza bigambo eby’omu kitabo kino, era tebaakola ng’ebyawandikibwa bino bwe bitugamba.”

¹⁴ Awo Kirukiya kabona, ne Akikamu, ne Akubooli, ne Safani, ne Asaya ne bagenda eri Kuluda nnabbi omukyala muka Sallumu mutabani wa Tikuva muzukulu wa Kalukasi omuwanyika w’ebwamba, okumwebwamba. Yabeeranga mu kitundu ekyokubiri mu Yerusalemi. ¹⁵ N’abagamba nti, “Bw’ati bw’ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, ¹⁶ Mutegeeze oyo abatwemye nti njenda kuleeta ku kifo kino n’abantu bano akabi, ng’ebyawandikibwa mu kitabo bwe bigamba, kabaka wa Yuda by’asomye. ¹⁷ Olw’okunvaako n’olw’okwotereza obubaane eri bakatonda, nga baleetera obusungu bwange okububwuka olwa bakatonda be bakoze, ndibaleetako obusungu

bwange era tewaliba n'omu alibukkakkanya.'
¹⁸ Naye mugambe kabaka wa Yuda eyabatumye okwebuuzza ku MUKAMA nti, 'Bw'ati bw'ayogera MUKAMA, Katonda wa Isirayiri nti, ebikwata ku bigambo bye wawulidde: ¹⁹ kubanga obadde mumenyefu mu mutima ne weetoowaza mu maaso ga MUKAMA bwe wawulidde ebigambo ebyo bye nayogedde ku kifo kino ne ku bantu bano, nti baakuzikirira era baggwewo, ate n'oyuza n'ebyambalo byo nga wennyamidde mu maaso gange, mpulidde okukaaba kwo, bw'ayogera MUKAMA. ²⁰ Kyendiva nkutwala eri bajjajjaabo, n'oziiikibwa mu mirembe, era amaaso go tegaliraba kabi kendireeta ku kifo kino.'"

Awo ne bazaayo obubaka obwo eri kabaka.

23

Endagaano Eragaanibwa buggya

¹ Awo kabaka n'ayita abakadde bonna aba Yuda n'ab'omu Yerusaalemi. ² N'ayambuka mu yeekaalu ya MUKAMA ne bakabona, ne bannabbi, n'abantu bonna okuva ku wa wansi okutuukira ddala ku wa waggulu mu bitiibwa byabwe. N'asoma ebigambo eby'omu Kitabo eky'Endagaano ekyali kizuuliddwa mu yeekaalu ya MUKAMA, nga bonna bawulira. ³ Awo kabaka n'ayimirira okuliraana empagi n'azza obuggya endagaano ne MUKAMA, okutambuliranga mu kkubo lya MUKAMA, n'okukwatanga amateeka ge, n'okutambuliranga mu mpya ze, n'okugonderanga ebiragiro bye, n'omutima gwe

gwonna, n'emmeeme ye yonna, ng'akakasa ebyawandiikibwa ebyali mu kitabo ekyo. Awo abantu bonna ne beewaayo okuzza endagaano obuggya.

⁴ Awo kabaka n'alagira Kirukiya kabona asinga obukulu ne bakabona abaamuddiriranga, wamu n'abaggazi okuggya mu yeekaalu ya MUKAMA ebintu byonna ebya Baali n'ebya Asera, n'eby'eggye lyonna ery'omu ggulu, n'abyokera ebweru wa Yersaalemi mu ttale eriri mu kiwonvu kya Kiduloni, evvu n'alitwala e Beseri*. ⁵ N'agoba bakabona abaasinzanga ebifaananyi abaali baloneddwa bassekabaka ba Yuda okwoterezanga obubaane mu bifo ebigulumivu mu bibuga ebya Yuda n'okwetooloola Yersaalemi, n'abo abayoterezanga obubaane eri Baali n'enjuba n'omwezi, n'eri emunyeenye n'eri eggye lyonna ery'omu ggulu. ⁶ N'aggya empagi ya Asera† mu yeekaalu ya MUKAMA, n'agitwala ebweru wa Yersaalemi mu kiwonvu ekya Kiduloni, n'agyokera eyo. N'agisekulasekula n'asaasaanya evvu lyayo ku malaalo ag'abantu abaabulijjo. ⁷ Ate era yamenyaamenya n'ennyumba ez'abaalyanga ebisiyaga ezaali mu yeekaalu ya MUKAMA, era eyo abakazi gye baalukiriranga Asera ebitimbibwa.

⁸ Awo Yosiya n'aleeta bakabona bonna

* **23:4** Beseri kye kifo awasinzibwanga MUKAMA Katonda mu biro eby'edda (Lub 28:19). Ekifo ekyo bakabaka ba Isirayiri baasinzangayo balubaale (1Bk 12:25-29) † **23:6** Empagi ya Asera yali ezikirizibwa Keezeekiya, kyokka Manase n'agizaaawo

okuva mu bibuga bya Yuda, n'ayonoona ebifo ebigulumivu okuva e Geba okutuuka e Beeruseba, bakabona gye baayoterezanga obubaane, era n'amenyaamenya amasabo agaali okumpi ne wankaaki ow'oku Mulyango gwa Yoswa, omukulembeze ow'ekibuga, agaali ku luuyi olwa kkono olwa wankaaki ow'ekibuga. ⁹ Nawaakubadde nga bakabona bali ab'oku bifo ebigulumivu tebaweerezanga ku kyoto kya MUKAMA mu Yerusaalemi, balyanga emigaati egitali mizimbulukuse wamu ne bakabona bannaabwe.

¹⁰ Yavvoola era n'amenyaamenya ekyoto kya Tofesi ekyali mu Kiwonvu ky'abaana ba Kinomu, obutaganya muntu yenna kuwaayo mwana we owoobulenzi nawaakubadde owoobuwala ng'ekiweebwayo eri Moleki. ¹¹ Era yagyawo n'embalaasi ezaali mu mulyango gwa yeekaalu, bassekabaka ba Yuda ze baali bawonze eri enjuba, era n'ayokya amagaali ze gaasikanga. Zaabeeranga mu luggya okuli-raana n'ekisenge ekyali eky'omukungu Nasanumereki. ¹² Yamenyaamenya n'ebyoto bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye ku kasolya okumpi n'ekisenge ekya waggulu ekya Akazi, era n'ebyoto Manase bye yali azimbye mu mpya zombi eza yeekaalu ya MUKAMA. Byonna yabigyayo, n'abimenyaamenya, enfuufu yaabyo n'agiyiwa mu kiwonvu ekya Kiduloni. ¹³ Era kabaka n'ayonoona n'ebifo ebigulumivu ebyali ebuvanjuba w'e Yerusaalemi ku luuyi olwa buki-kaddyo ku lusozi olw'okuzikirira, ebyo Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yazimbira baka-

tonda ab'omuzizo: Asutoleesi katonda omukazi ow'Abasidoni, ne Kemosi ow'Abamowaabu, ne Mirukomu ow'Abamoni. ¹⁴ N'amenyaamenya empagi, n'atemaatema empagi za Asera era ebifo ebyo n'abijjuza amagumba g'abantu.

Amasabo n'Ebyoto Bimenyebwamenyebwa

¹⁵ Era n'ekyoto ekyali e Beseri, n'ekifo ekigulumivu ekyaleetera Isirayiri okwonoona, Yerobowaamu mutabani wa Nebati bye yali azimbye, byonna Yosiya n'abimenyaamenya. N'ayokya era n'asekulasekula ekifo ekigulumivu okutuusa lwe kyafuuka enfuufu era n'ayokya n'empagi eya Asera. ¹⁶ Awo Yosiya bwe yatunulatunula, n'alaba amalaalo agaali ku lusozi, n'agenda n'aggyamu amagumba g'abafu n'agokera ku kyoto n'akyoona, ng'ekigambo kya MUKAMA bwe kyali omusajja wa Katonda kye yalangirira.

¹⁷ Awo kabaka n'abuuzza nti, "Kijjukizo ki ekyo kye ndaba?" Abasajja ab'ekibuga ne bamuddamu nti, "Ago ge malaalo ag'omusajja wa Katonda eyava mu Yuda n'alangirira ebigambo ebikwata ku kyoto eky'e Beseri, by'okikoze."

¹⁸ N'abagamba nti, "Mugaleke, era temuganya muntu yenna kukwata ku magumba ge." Awo ne batakwata ku magumba ge, wadde aga nnabbi ow'e Samaliya. ¹⁹ N'amasabo gonna agaali mu bifo ebigulumivu bassekabaka ba Yuda bye baali bazimbye mu kibuga bya Samaliya ne baleetera obusungu bwa MUKAMA okubuubuuka, Yosiya n'agavvoola era n'agaggyawo nga bwe yakola e Beseri. ²⁰ Yosiya n'atta bakabona bonna

abaaweerezanga mu bifo ebigulumivu ku byoto byayo, era amagumba gaabwe n'agokera okwo, n'oluvannyuma n'addayo e Yersaalemi.

Okukuuma Embaga ey'Okuyitako

²¹ Awo kabaka n'alagira abantu bonna ng'agamba nti, "Mukwate Okuyitako kwa MUKAMA Katonda wammwe ng'ekyawandiikibwa bwe kiri mu Kitabo eky'endagaano." ²² Okuviira ddala ku mirembe gy'abalamuzi, ne ku mirembe gya bassekabaka ba Isirayiri n'aba Yuda, tewaaliwo kukwata Mbaga ey'Okuyitako. ²³ Naye mu mwaka ogw'ekkumi n'omunaana ogw'obufuzi bwa kabaka Yosiya, Embaga eyo n'ebaawo mu Yersaalemi. ²⁴ Ate era n'abafumu, n'aboogeza emizimu, n'ebifaananyi, n'eby'emizizo byonna ebyali mu Yuda ne mu Yersaalemi, Yosiya, n'abiwera. Ekyo yakikola okutuukiriza ebighambo eby'etteeka eryali mu kitabo Kirukiya kabona kye yazuula mu Yeekaalu ya MUKAMA. ²⁵ Era tewali kabaka eyasooka Yosiya wadde eyamuddirira eyamufaanana era eyakyukira MUKAMA n'omutima gwe gwonna, n'emmeeme ye yonna era n'amaanyi ge gonna, ng'agoberera Amateeka ga Musa.

²⁶ Kyokka MUKAMA n'atakendeeza ku busungu bwe obungi obwabuubuukira ku Yuda, olw'ebikolwa byonna ebya Manase ebyaleetera MUKAMA okusunguwala. ²⁷ Awo MUKAMA n'ayogera nti, "Ndiggyawo Yuda mu maaso gange nga bwe nnaggyawo Isirayiri, era n'ekibuga Yersaalemi kye nneeroboza,

wamu ne yeekaalu eno gye nayogerako nti, ‘Erinnya lyange linaabanga omwo,’ siribisaako nate mwoyo.” ²⁸ Ebyafaayo ebirala byonna eby’omu mirembe gya Yosiya, ne bye yakola byonna, tebyawandiikibwa mu kitabo eky’ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda?

²⁹ Awo mu biro ebyo, Falaawo Neko nga ye kabaka wa Misiri n’ayambuka okutabaala kabaka w’e Bwasuli ku Mugga Fulaati; kabaka Yosiya n’agenda okumubeera, naye Falaawo Neko olwamulengera ng’ajja, n’amuttira e Megiddo. ³⁰ Abaddu ba Yosiya ne bateeka omulambo gwe mu gaali ne baguggya e Megiddo ne bagutwala e Yerusaalemi, ne bamuziika mu ntaana ye. Awo abantu ab’omu nsi ne batwala Yekoyakaazi mutabani wa Yosiya ne bamufukako amafuta ne bamufuula kabaka n’asikira kitaawe okuba kabaka.

Yekoyakaazi kabaka wa Yuda

³¹ Yekoyakaazi we yaliira obwakabaka yalina emyaka amakumi abiri mu esatu, era n’afugira mu Yerusaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yereimiya ow’e Libuna. ³² N’akola ebibi mu maaso ga MUKAMA nga bajajjaabe bwe baakola. ³³ Falaawo Neko n’amuggya ku bwakabaka n’amusibira mu masamba e Libula mu nsi y’e Kamasi obutaddayo kufuga mu Yerusaalemi, era n’asalira Yuda omusolo ogw’effeeza ttani ssatu ne bisatu byakuna ne zaabu kilo amakumi asatu mu nnya. ³⁴ Awo Falaawo Neko n’afuula Eriyakimu mutabani wa Yosiya kabaka,

n'akyusa n'erinnya lye, n'amutuuma Yekoyakimu. N'aggyayo Yekoyakaazi, n'amutwala e Misiri, era eyo gye yafiira. ³⁵ Awo Yekoyakimu n'awangayo effeeza ne zaabu nga Falaawo Neko bwe yalagira. Era okusobola okutuukirizanga ekyo, Yekoyakimu yawoozanga abantu, n'abaggyangako effeeza ne zaabu nga buli muntu bwe yagerekebwa.

Yekoyakimu, Kabaka wa Yuda

³⁶ Yekoyakimu we yafuukira kabaka yali awezezza emyaka amakumi abiri mu etaano, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Zebida muwala wa Pedaya ow'e Luuma. ³⁷ Naye n'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga bajjajjaabe be bwe baakola.

24

¹ Mu biro ebyo, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alumba, era n'afuula Yekoyakimu omuddu we okumala emyaka esatu. Naye Yekoyakimu oluvannyuma n'ajeema, n'akola olutalo ku Nebukadduneeza. ² Awo MUKAMA n'asindikira Yekoyakimu ebibinja by'Abakaludaaya, n'Abasuuli, n'Abamowaabu, n'Abamoni, n'abatuma okulumba Yuda, ng'ekigambo kya MUKAMA kye yayogerera mu baweereza be bannabbi bwe kyali. ³ Era ddala ebyo by'atuukirira ku Yuda ng'ekiragiyo kya MUKAMA bwe kyali, okubaggya mu maaso ge olw'ebibi bya Manase n'ebirala byonna bye yakola, ⁴ ng'okwo kwe kuli okuyiwa omusaayi ogutaliiko musango. Yajjuza Yerusaalemi

n'omusaayi ogutaliiko musango, MUKAMA kye yali tagenda kusonyiwa.

⁵ Ebyafaayo ebirala ebyaliwo ku mulembe gwa Yekoyakimu ne byonna bye yakola, tebyawandi-ikibwa mu kitabo eky'ebyomumirembe gya bassekabaka ba Yuda? ⁶ Awo Yekoyakimu n'afa, mutabani we Yekoyakini n'amusikira okuba kabaka. ⁷ Kabaka w'e Misiri teyava nate mu nsi ye, kubanga kabaka w'e Babulooni yali awambye ebibye byonna okuviira ddala ku mukutu gw'Omugga ogw'e Misiri oguyiwa ku Nnyanja Ennene okutuuka ku Mugga Fulaati.

Yekoyakini Kabaka wa Yuda

⁸ Yekoyakini we yafuukira kabaka yalina emyaka kkumi na munaana, era n'afugira mu Yerusaalemi okumala emyezi esatu. Nnyina erinnya lye yali Nekusita muwala wa Erunasani ow'e Yerusaalemi. ⁹ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga kitaawe bwe yakola.

¹⁰ Mu biro ebyo eggye lya Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni ne lirumba ekibuga ky'e Yerusaalemi, ne kizingizibwa. ¹¹ Nebukadduneeza yennyini n'ajja mu kibuga, ng'eggwe lye likyakizingizza. ¹² Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda, ne nnyina, n'abaddu ba kabaka, n'abakungu be, n'abaami be bonna ne beewaayo eri kabaka w'e Babulooni mu mwaka gwe ogw'omunaana bukya alya bwakabaka, era Yekoyakini n'atwalibwa nga musibe. ¹³ Era mu kiseera kye kimu, Nebukadduneeza n'atwala eby'obugagga byonna okuva mu yeekaalu ya MUKAMA, n'okuva mu lubiri lwa

kabaka, era n'atemaatema ebibya byonna ebya zaabu, Sulemaani kabaka wa Isirayiri bye yali akoze ng'abitadde mu yeekaalu ya MUKAMA, nga MUKAMA bwe yalagira. ¹⁴ N'atwala Yerusaalemi kyonna, n'abakungu bonna, n'abasajja abalwanyoni bonna, ne baffundi bonna n'abaweesi bonna mu buwanjangu, awamu ne bawera abantu ng'omutwalo gumu. Abasemberayo ddala obwavu be yalekamu bokka.

¹⁵ Nebukaddoneza n'atwala Yekoyakini e Babulooni nga musibe okuva mu Yerusaalemi, era n'atwala ne nnyina, ne bakyala ba kabaka, n'abakungu be, n'abaami abaali ab'ekitiibwa mu nsi. ¹⁶ Ate era yawamba abasajja ab'amaanyi kasanvu, ne baffundi n'abaweesi lukumi, bonna n'abatwala e Babulooni nga basibe. ¹⁷ Nebukaddoneza n'addirira Mataniya kitaawe wa Yekoyakini omuto, n'amufuula kabaka, era n'amukyusa n'erinnya n'amutuuma Zeddekiya.

Zeddekiya, Kabaka wa Yuda

¹⁸ Zeddekiya we yafuukira kabaka yalina emyaka amakumi abiri mu gumu, era n'afugira mu Yerusaalemi emyaka kkumi na gumu. Nnyina erinnya lye yali Kamutali muwala wa Yeremiya ow'e Libuna. ¹⁹ N'akola ebibi mu maaso ga MUKAMA, nga Yekoyakini bwe yakola. ²⁰ Ebyo byonna ebyatuuka ku Yerusaalemi ne ku Yuda, byabaawo olw'obusungu bwa MUKAMA obwababubuukirako, era n'oluvannyuma n'abagoba mu maaso ge.

Naye oluvannyuma Zeddekiya y'ajeemera kabaka w'e Babulooni.

25

¹ Awo Zeddekiya nga yakafugira emyaka mwenda, Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'eggye lye lyonna ne balumba Yerusaalemi ku lunaku olw'ekkumi mu mwezi ogw'ekkumi; ne basiisira ebweru waakyo, ne bakizimbako ebigo okukyetooolola. ² Awo ekibuga ne kizingizibwa okumala emyaka ebiri nga Zeddekiya y'akyali kabaka. ³ Ku lunaku olw'omwenda mu mwezi ogwokuna enjala n'eba nnyingi nnyo mu kibuga, abantu ab'omu nsi ne babulwako n'emmere ey'okulya. ⁴ Awo kabaka n'eggye lye lyonna abaali mu kibuga ne bawagula mu bbugwe ekituli, ekiro, ne badduka nga bayita mu mulyango ogwaliraananga ennimiro ya kabaka ne bayita ne ku Bakaludaaya abaali bazingizza ekibuga enjuuyi zonna. ⁵ Naye eggye ly'Abakaludaaya ne bagoberera kabaka, okutuusa lwe bamukwatira mu nsenyi ez'e Yeriko n'eggye lye lyonna ne lisaasaana okumwabalira. ⁶ Ne bawamba kabaka, ne bamuleeta eri kabaka w'e Babulooni e Libula gye yasalirwa omusango. ⁷ Ne battira batabani ba Zeddekiya mu maaso ge, ne bamuggyamu amaaso, ne bamuteeka mu masamba, n'atwalibwa e Babulooni.

Yerusaalemi ne Yeekaalu Bisaanyizibwawo

⁸ Awo ku lunaku olw'omusanvu mu mwezi ogwokutaano mu mwaka ogw'ekkumi n'omwenda ogw'obwakabaka

bwa Nebukadduneeza, kabaka w'e Babulooni, Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye lya kabaka ery'oku ntikko, ate nga mwami wa kabaka w'e Babulooni n'ajja mu Yerusaalemi.

⁹ N'ayokya yeekaalu ya MUKAMA, n'olubiri lwa kabaka, n'ennyumba zonna na buli kizimbe ekikulu era nga kya muwendo mu Yerusaalemi.

¹⁰ Awo eggye lyonna ery'Abakaludaaya nga bakulemberwa omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko, ne bamenya bbugwe wa Yerusaalemi.

¹¹ Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala abantu bonna abaali basigaddewo mu kibuga, mu buwanjanguuse nga basibe, n'abaali baasenga kabaka w'e Babulooni, n'abalala bonna abaali mu kibuga.

¹² Wabula yalekamu abaali basemberayo ddala obwavu mu nsi eyo, okulabiriranga emizabbibu n'okulimanga.

¹³ Abakaludaaya ne bamenyaamenya empagi ez'ebikomo n'ebyuma ebyawaniriranga ennyanja ey'ekikomo, n'ennyanja ey'ekikomo, ebyali mu yeekaalu ya MUKAMA, n'ebikomo byamu ne babitwala e Babulooni.

¹⁴ Era baatwala n'entamu, n'ebisena, n'ebisalako ebisirinza, n'ebijiiko n'ebintu byonna eby'ekikomo ebyakozesebwanga mu yeekaalu.

¹⁵ Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala n'ebyoterezo wamu n'ebibya ebyali ebya zaabu n'ebyali ebya ffeeza.

¹⁶ Ekikomo ekyava mu mpagi ebbiri, ne mu nnyanja, ne mu byuma ebyawaniriranga ennyanja ey'ekikomo, Sulemaani bye yakolera yeekaalu ya MUKAMA, obuzito bwakyo nga

tebumanyiddwa. ¹⁷ Buli mpagi obugulumivu yali mita munaana ne desimoolo emu ne ku mutwe gwayo nga kuliko ekikomo ng'obugulumivu bwakyo mita emu ne desimoolo ssatu, nga kitoneddwatoneddwa n'ebifaananyi n'amakomamawanga ag'ekikomo okukyetooloola. N'empagi eyookubiri yali ekoledwa mu ngeri y'emu.

¹⁸ Omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'atwala nga basibe: Seraya kabona Asinga obukulu, n'omumyuka we Zeffaniya, n'abaggazi abasatu. ¹⁹ Era yatwala n'omukungu eyaduumiranga abasajja abalwanyani, n'abakungu abalala bataano abatuulanga ku lukiiko lwa kabaka; era n'atwala n'omuwandiisi omukulu eyavunaanyizibwanga okuyingizanga abantu mu magye mu nsi ya Yuda, n'abasajja abannansi nkaaga abaasangibwa mu kibuga. ²⁰ Abo bonna Nebuzaladaani omuduumizi ow'eggye ery'oku ntikko n'abatwalira kabaka w'e Babulooni e Libula. ²¹ Kabaka w'e Babulooni n'abattira eyo e Libula, mu nsi y'e Kamasi.

Bw'atyo Yuda n'atwalibwa mu buwanjanguuse nga musibe, okuva mu nsi ye.

²² Awo Nebukadduneeza kabaka w'e Babulooni n'alonda Gedaliya mutabani wa Akikamu, muzzukulu wa Safani okuba omukulembeze w'abo abaali basigaddewo mu Yuda. ²³ Awo abakungu ab'eggye n'abasajja abalala bwe baawulira nga kabaka w'e Babulooni alonze Gedaliya okuba omukulembeze, ne bagenda eri Gedaliya e Mizupa. Abasajja abakungu abo baali

Isimayiri mutabani wa Nesaniya, ne Yokanaani mutabani wa Kaleya, ne Seraya mutabani wa Tanukumesi Omunetofa, ne Yaazaniya mutabani w'Omumaakasi. ²⁴ Gedaliya n'abalayirira bo n'abasajja baabwe n'abagamba nti, "Temutya bakungu Bakaludaaya, naye mutereere mu nsi muweereze kabaka w'e Babulooni kale ebintu byonna binaabagendera bulungi."

²⁵ Naye mu mwezi ogw'omusanvu, Isimayiri mutabani wa Nesaniya, muzzukulu wa Erisaama ow'olulyo olulangira n'ajja n'abasajja kkumi, n'alumba Gedaliya era n'amutta, awamu n'Abayudaaya; n'Abakaludaaya abaali awamu naye e Mizupa nabo n'abatta. ²⁶ Awo abantu bonna okuviira ddala ku wawansi okutuukira ddala ku w'eddaala erya waggulu, n'abamaggye abakulu bonna, ne baddukira e Misiri, nga batidde Abakaludaaya.

Yekoyakini Ateebwa

²⁷ Awo Yekoyakini kabaka wa Yuda nga yakamala emyaka amakumi asatu mu musanvu mu buwanjjanguse mu busibe, nga Evirumerodaki kyajje afuuke kabaka w'e Babulooni, Evirumerodaki n'ata Yekoyakini kabaka wa Yuda okuva mu kkomera ku lunaku olw'amakumi abiri mu omusanvu mu mwezi ogw'ekkumi n'ebiri.

²⁸ N'ayogera naye ebigambo ebyekisa, n'amuwa n'ekitiibwa ekya waggulu okusinga ne bakabaka abalala abaali awamu naye mu buwanjjanguse mu busibe e Babulooni. ²⁹ Awo Yekoyakini n'aggyamu ebyambalo bye eby'ekomera n'aliiranga wamu ne kabaka w'e Babulooni ku mmeza ya kabaka ennaku zonna ez'obulamu

bwe. ³⁰ Kabaka n'awanga Yekoyakini omugabo
ogwa buli lunaku ennaku zonna ez'obulamu
bwe.

**Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa
ku katambi™**

**Ganda: Biblica® Bayibuli Entukuvu, Endagaano
Enkadde n'Endagaano Empya ekwatiddwa ku
katambi™ (Bible) of Uganda**

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Luganda

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Akuapem Twi Contemporary Bible™

Copyright © 1996, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in

any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 16 Nov 2021

b8f803ca-b3a3-5d67-9825-04daa3956553